ALISZ KALANDJAI

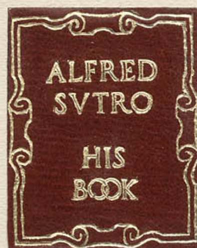
ALISZ KALANDJAI CSODAORSZÁGBAN

IRTA

LEWIS CARROLL

BÉTA IRODALMI R. T. BUDAPEST

ALFRED
SVTRO
HIS
BOOK

ALISZ KALANDJAI CSODAORSZÁGBAN

LEWIS CARROLL

ALISZ KALANDJAI CSODAORSZÁGBAN

FORDITOTTA

JUHÁSZ ANDOR

JOHN TENNIELS KÉPEIVEL

BÉTA IRODALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KIADÁSA
BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRUT 43. (ROYAL-ÉPÜLET)

Fővárosi nyomda rt.

ELSŐ FEJEZET.

Tapsifüles oduja.

Alisz nővére mellett ült egy padon és unatkozott, ami meglehetősen fárasztó dolog. Néha-néha belekukkantott a könyvbe, amelyet nénje olvasott, de abban nem volt sem kép, sem párbeszéd. „Ugyan mire való a könyv", — gondolta Alisz, — „ha még kép és párbeszéd sincs benne?"

Ezért azon gondolkozott (már amennyire tudott, mert a meleg nap nagyon álmossá és butává tette), nem lesz-e jobb inkább fölkelni és gyermekláncfűből koszorút fonni. De ekkor hirtelen egy piros szemű, tapsifüles nyuszi szaladt el mellette.

Ez még nem is lett volna olyan n a g y o n csodálatos. Sőt, Alisz még akkor sem esett

gondolkodóba, mikor hallotta, hogy Tapsifüles diskurál magában: — Jaj nekem! Jaj nekem! Mi lesz velem, ha későn jövök! — Amikor ez a dolog később eszébe jutott, rájött, hogy tulajdonképpen csodálkoznia kellett volna rajta, de hogy hogy nem, akkor mindez egészen természetesnek látszott. Ámde hogy a Tapsifüles egyszerre csak egy órát húzott elő a mellényzsebéből, megnézte és azután még gyorsabban futott, Alisz talpra ugrott. Egyszerre átvillant az agyán, hogy eddig még sohasem látott nyuszit, amelyiknek mellényzsebe volt, még hozzá olyan, amelyikben óra is van. Rohant utána, égve a kíváncsiságtól, keresztül a mezőn és éppen jókor érkezett, hogy lássa, mint tűnik el Tapsifüles a bokor mögött egy földalatti hasadékban.

A következő pillanatban, uccu, utánaugrott, anélkül, hogy gondolt volna rá, hogyan kerül ismét napvilágra.

Tapsifüles odúja egyenesen haladt egy darabig, akár egy alagút, de aztán hirtelen szakadékba torkollott, olyan hirtelen, hogy Alisznak már nem volt ideje megállni. Úgy érezte, hogy valami mélységbe zuhan, mintha kútba esett volna.

Vagy a szakadék lehetett nagyon mély, vagy az esés nagyon lassú, mert közben bőségesen volt ideje, hogy körülnézzen és kíváncsian várja, mi fog vele történni ezután. Először lefelé próbált tekintgetni, hogy kisüsse, hová zuhan, de olyan nagy volt a sötétség, hogy semmit se látott. Aztán a szakadék oldalait nézegette és észrevette, hogy véges-végig ennivalóval és könyvekkel meg rakott polcok állnak mellettük. Itt-ott térké-

peket és festményeket látott, amelyek kampókon lógtak. Az egyik polcról levett egy üveget, amint elröpült mellette; rá volt írva, hogy NARANCSLEKVÁR. Mekkora volt azonban csalódása, mikor látta, hogy üres. Nem merte leejteni az üveget, mert félt, hogy agyonüt valakit maga alatt, hát mit volt mit tenni, röptében visszatette egy másik polcra.

— Jól van, — gondolta Alisz, — ilyen esés után legalább már föl sem veszem, ha legurulok a lépcsőn! Milyen bátor kislánynak fognak majd tartani otthon! Bizony, azt hiszem, még akkor sem fogok egy mukkot se szólni, ha a háztetőről potyogok is le! (Ami aztán igazán nagyon valószínű.)

Lefelé, csak lefelé! Hát s o h a s e m lesz vége ennek az esésnek? — Csak arra vagyok kíváncsi, — mondta Alisz fenhangon, — hány mérföldet eshettem ennyi idő alatt! Már bizonyosan a föld középpontja felé járok. Lássuk csak! Számításom szerint ez körülbelül négyezer mérföld lefelé. — No most legalább láthatjátok, hogy Alisz mennyi komoly dolgot tanult az iskolában. Ez ugyan nem volt a l e g j o b b alkalom rá, hogy tudományával büszkélkedjék, mivel senki sem volt a közelben, aki hallhatta, de gyakorlásnak elég jó volt, hogy így fölmondogatta magában.

— Igen, ez lesz nagyjában a helyes távolság. Most csak azt szeretném tudni, milyen szélesség és hosszúság alá jutottam? — Alisznak a leghalványabb fogalma sem volt róla, hogy mi az a szélesség és hosszúság, de úgy érezte, hogy ezek a komoly szavak most nagyon is helyénvalók.

Csakhamar újra kezdte. — Kíváncsi va-

gyok, keresztül fogok-e esni a földgömbön? Milyen mulatságos lesz, ha azok közé az emberek közé kerülök, akik fejjel-lefelé sétálgatnak! Úgy tudom, ezeket antipátiáknak nevezik. — Most mégis nagyon örült neki, hogy senkise hallja, mert mintha mégse így neveznék őket. — Majd meg fogom kérdezni, hogy mi a neve ennek az országnak. Kérem szépen nagysád, ez itt Új-Zeeland vagy Ausztrália? — Még pukkedlizni is próbált beszédközben. Képzeljétek el, hogy pukkedliztek a levegőben, miközben potyogtok. Azt hiszitek meg tudnátok csinálni? — És milyen tudatlan kislánynak fog majd tartani a nagysád, ha ilyeneket kérdezek! Nem, inkább nem is kérdezek semmit. Bizonyosan látom majd valahol kiírva.

Lefelé, egyre lefelé! Mit volt mit tenni, újra beszélni kezdett. — Micinek azt hiszem, nagyon fogok hiányozni ma éjjel. — (Mici cica volt). — Remélem, azért nem felejtik el uzsonnaidőben a tejescsészéjét. Mici, kedvesem, bárcsak itt lenn lehetnél velem te is! De jaj, félek, hogy a levegőben nem lesz számodra egér. Igaz ugyan hogy talán foghatsz egy denevért. Tudod, az egészen olyan, mint egy egér. Csak azt szeretném tudni, eszik-e a cica denevért. — Alisz most nagyon elálmosodott és mintegy félálomban kérdezte tovább:

— Eszik a cica denevért? Eszik a cica denevért? És néha így: — Ecik a szica denevért? Ecik a szica denevért? De mivel nem tudott felelni a kérdésre, egészen mindegy volt, hogy helyesen tette-e föl azt. Érezte, hogy mély álomba merül. Látta magát, amint Micivel sétál, kéz a kézben és nagyon komolyan azt kérdezi tőle: — És most, Mici, mondd meg nekem egészen őszintén: Ettél már valaha denevért? — Bumszti! Most hirtelen egy száraz levelekkel borított rőzsekötegre esett és a zuhanás véget ért.

Alisz csöppet sem ütötte meg magát. Abban a szempillantásban talpraugrott és föltekintett, de a feje fölött teljes sötétség uralkodott. Előtte azonban hosszú folyosó nyílt és abban még látható volt Tapsifüles, amint végigszáguldott rajta. Egy pillanat veszteni való idő sem volt. Alisz mint a sebes szélvész rohant utána és még hallotta, amint a nyuszi így sopánkodott: — Tapsifüleimre és szakállamra mondom, rettenetesen késő van! Alisz szorosan a nyomában volt, de egy fordulónál megint elvesztette szem elől. Hosszúkás, alacsony teremben találta magát, amelyet egy, a mennyezetről lelógó lámpasor világított meg.

Köröskörül ajtók voltak a terem falain, de valamennyi zárva. Alisz mindegyikhez odament, mindegyiket megpróbálta, egyik oldalról a másikra szaladt, aztán szomorúan tért vissza a terem közepére és nagyon szerette volna tudni, hogy most mit csináljon.

Hirtelen egy kis háromlábú asztalkára bukkant, ami tiszta merő üvegből készült. Nem volt azon semmi más, csak egy ici-pici kis aranykulcs. Alisz rögtön arra gondolt, hogy evvel talán kinyithatná valamelyik ajtót. De hasztalan! Hol a kulcslyuk volt túlnagy, hol a kulcs túl kicsiny, semmiképpen sem akart egyik se kinyílni. Amikor másodszor ment körül a szobán, egy alacsony függönyt vett észre, ami eddig föl se tűnt neki. Emögött volt egy kis, körülbelül tizenöt hü-

velyk m a g a s ajtó. Ezen is kipróbálta a kis aranykulcsot és lám, nagy örömére éppen beleillett a zárba.

Kinyitotta az ajtót és látta, hogy az egy szűk folyosóra vezet. Alig volt valamivel szélesebb, mint egy patkánylyuk. Alisz letérdelt és keresztülnézett rajta, hát mit látott? Egy olyan gyönyörü kertet, amilyenhez foghatóról még álmodni sem mert eddig. Istenem, hogy vágyott oda ebből a sötét teremből! Milyen jó lett volna sétálgatni a széles virágágyak és hűs szökőkutak között! De még a fejecskéjét sem dughatta keresztül az ajtó nyílásán. — És még ha ki tudnám is dugni a fejemet, — gondolta szegény, — mit érnék vele, ha a vállamat itt kellene hagynom? Bárcsak összecsukódhatnám, mint egy messzelátó. Azt hiszem, képes is volnák rá, ha tudnám, hogy kell elkezdeni. — Lám, lám, annyi rendkívüli dolog történt Alisszal ilyen rövid idő alatt, hogy már-már azt gondolta, nagyon kevés dolog l e h e t igazán l e h e t e t l e n.

Így reménykedett Alisz a kis ajtó mellett, de ez ugyan kevés eredménnyel kecsegtetett. Ezért visszament az asztalhoz, titokban abban bizakodva, hogy azon vagy egy másik kulcsot fog találni, vagy valami könyvet, amiben meg vannak írva azok a szabályok, amelyeket ha betart az ember, összecsukód-

hatik, mint egy messzelátó. Ezúttal egy kis palack állt rajta és Alisz biztosan tudta, hogy ez előbb még nem volt itt. A palack nyakára egy kis papírcédula volt ragasztva, azon szép nagy nyomtatott betűkkel a következő szavak állottak: IGYÁL MEG.

Bezzeg könnyű volt azt mondani, hogy igyál meg. — Az okos kis Alisz nem sietett vele olyan nagyon. — Előbb majd megnézem, — mondta, — vajjon nincs-e rá írva, hogy m é r e g. — Bizony sok szép és tanulságos történetkét olvasott már gyermekekről, akik elégtek, akiket vadállatok téptek széjjel, vagy akikkel egyéb ilyen barátságtalan dolog történt, mindez pedig csak azért, mert semmibe se vették azokat a hasznos figyelmeztetéseket, amelyekben jóakaróik részesítették őket. Ezek a figyelmeztetések ilyesfélék szoktak lenni: — Ha a tüzes csípővasat t ú l s o k á i g tartod a kezedben, az megéget. — Ha n a g y o n m é l y e n vágsz bele az ujjadba a bicskáddal, az rendesen vérezni szokott,— és így tovább. Alisz pedig jól tudta, hogy az ember előbb-utóbb elrontja a gyomrát, ha t ú l s o k a t iszik olyan üvegből, amelyikre „méreg“ van ráírva.

Mivel azonban erre az üvegre nem volt ráírva, hogy „méreg“, Alisz meg merte kós-

tolni és mivel az italt nagyon jónak találta, gyorsan végzett is vele. Hogyisne, amikor olyan ize volt, mint a cseresznyetortának, borlevesnek, ananásznak, csirkepecsenyének, kandlicukornak és pirított vajaskenyérnek együttvéve.

*

— Milyen furcsa érzés, — mondta Alisz, — most össze fogok csukódni, mint egy messzelátó.

Valóban így is történt. Már csak tíz hüvelyk magas volt és arca felderült, mert most már elég kicsiny volt ahhoz, hogy a kis ajtón keresztül a pompázó kertbe jusson. Mindenesetre várt még néhány pillanatig, hogy lássa, fog-e még tovább is zsugorodni. Kicsit izgatott volt és mondta is magában: — Lám, a végén még teljesen elfogyok, mint egy gyertyaszál. Vajjon milyen is leszek akkor? — Megpróbálta elképzelni a gyertya lángját, miután a gyertya már kilobbant, mert nem emlékezett rá, hogy valaha is látott volna ilyesfélét.

Egy idő múlva, miután megállapította, hogy tovább már nem változik, elhatározta, hogy azonnal lemegy a kertbe. De jaj, mikor az ajtóhoz ért észrevette, hogy a kis aranykulcsot elfelejtette magával hozni. Visszament hát az asztalkához, ott meg az a meglepetés várta, hogy azt már nem érte föl. Világosan látta a kis kulcsot az üveglapon keresztül és minden erejét összeszedte, hogy az asztal lábain felkapaszkodjék, de azok túlontúl csúszósak voltak. Egy ideig még gyötörte ma-

gát ezekkel a hiábavaló próbálkozásokkal, de aztán mit volt mit tenni, leült és sírva fakadt.

— Ni csak ni, — korholta magát meglehetős szigorúsággal, — ilyen bőgéssel semmire se megyünk! Jaj neked, ha ebben a szempillantásban föl nem hagysz vele! — Rendesen nagyon jó tanácsokkal szokta ellátni magát, igaz ugyan, hogy nagyon ritkán szokta követni is azokat. Néha meg olyan keményen szidta magát, hogy könnyek gyűltek a szemébe tőle. Egy ízben annyira ment, hogy arcul is ütötte magát, mert csalt egy krokettjátszmában, amit saját magával játszott. Szokása volt ennek a furcsa gyermeknek, hogy két személyt különböztetett meg magában. — De mi értelme van most annak, — gondolta szegény Alisz, — hogy két személy legyek, amikor még annyi sem maradt belőlem, amennyi e g y személynek elég.

Tekintete most egy üvegszelencére esett, amely az asztal alatt feküdt. Amikor kinyitotta, egy darab süteményt talált benne, arra szép cukorírással a következő szavak voltak írva: EGYÉL MEG! — Jól van, — gondolta Alisz, — megeszlek. Ha nagyobb leszek tőled, elérem a kulcsot. Ha kisebb leszek, átbujok az ajtó alatt, szóval így is, úgy is bejutok a kertbe. Hogy azután mi lesz, avval nem törődöm.

Evett egy falatot s közben izgatottan hajtogatta: — Növök, vagy zsugorodom? Növök vagy zsugorodom? — Kezét a feje tetejére tette, hogy érezze, mennyire nő, de mekkora volt meglepetése, mikor azt találta, hogy ugyanakkora marad. Ami egészen természetes volt, mert ez így van mindig, ha az ember süteményt eszik. Alisz azonban már

hozzászokott, hogy csupa rendkívüli dolgot várjon, így hát egészen értelmetlen és megokolatlan volt, hogy most egyszerre valami rendes dolog is történt.

Munkához látott tehát és hamar elfogyasztotta a süteményt.

MÁSODIK FEJEZET.

A könnyek tava.

— Furcsul, egyre furcsul! — kiáltott Alisz. Annyira meglepődött, hogy egy pillanatra elfelejtett magyarul beszélni. — Most hát nyitva vagyok, mint a világ legnagyobb messzelátója. Lábaim, Isten veletek! — Már alig látta a lábait, amikor lenézett rájuk, olyan messzire kerültek. — Ó, szegény kicsikéim, ki fogja ezután felhúzni rátok a cipőt és a harisnyát? Én már nem igen érlek el benneteket. Túl messze vagyok ahhoz, hogy törődjem veletek, most már boldoguljatok, ahogy tudtok.

— De azért kedvesnek kell lennem velük, — gondolta, — mert különben nem mennek majd arra, amerre én akarom. Mit is csinálhatok? Majd új cipőt veszek nekik minden karácsonyra. — És máris arra gondolt, hogyan lesz keresztülvihető ez a terve. — Majd hordárral fogom elküldeni nekik. Milyen mulatságos, hogy az ember ajándékot küld a saját lábának. És hogy fog festeni a címzés:

Nagyságos
Jobb Lábamnak.
Szőnyeg (a kályha mellett).
Alisztól szeretettel.

Ó, Istenem, mennyi ostobaságot beszélek össze!

Pontosan ebben a pillanatban érte el fejével a mennyezetet. Most már kilenc lábnál is magasabb volt, hirtelen lekapta hát a kis arany kulcsot és a kertajtóhoz rohant vele.

Szegény Alisz! A legtöbb, amit tehetett, az volt, hogy féloldalra dőlt és félszemmel besandított a kertbe. De hogy keresztülférjen a folyosón, az reménytelenebb volt, mint valaha. Leült és újra keserves sírásra fakadt.

— Igazán szégyelhetnéd magad! — korholta magát. — Nem való ekkora bőgést csapni ilyen nagy kislánynak. — Ebben igaza is volt, mert most valóban nagy kislány volt. — Tanácsolom, hogy tüstént hagyj föl a sírással! — De mégsem hagyott föl vele. Literszámra ontotta a könnyeket, amíg csak egész

nagy tó nem támadt körülötte, amely körülbelül négy hüvelyk mély volt és olyan széles, hogy a terem felét elborította.

Egy idő mulva kis tipegést hallott a távolból. Tüstént megtörölte a szemét, hogy lássa, mi az. Hát Tapsifüles tért vissza, gyönyörű ruhában, egyik kezében egy pár fehér glaszékeztyűt vitt, a másikban egy nagy legyezőt. Nagy sietve topogott végig a szobán és útközben morfondírozgatott: — Ó, a hercegnő! A hercegnő! Ó, hogy haragudnék, ha megváratnám! — Alisz oly elkeseredett volt, hogy akárkitől kért volna segítséget. Mikor a nyuszi a közelébe ért, megszólalt csöndes és félénk hangon: — Bocsánat uram ... — A nyúl egy pillanatra megtorpant, leejtette a glaszékeztyűt és a legyezőt, és úgy elvágtatott, mintha ott se lett volna.

Alisz fölvette a legyezőt és a keztyűt, és mivel a teremben nagy volt a hőség, egyre legyezte magát. — Lám, lám, milyen csodálatos dolgok történnek. Ma és tegnap még minden olyan volt, mint máskor. Szeretném tudni, hogy én magam is megváltoztam-e egy éjjelen át. Lássuk csak! Ugyanaz voltam még, mikor ma reggel felkeltem? Mintha rémlenék, hogy éreztem egy kis különbséget. De ha én nem vagyok már én, akkor a következő kérdés, hogy ki a csuda vagyok tulajdonképpen. Ó, erre nagyon nehéz válaszolni! — Elkezdett hát gondolkozni és végiggondolta összes ismerőseit, a gyerekeket, akik olyan idősek voltak, mint ő, hogy átváltozhatott-e közülök valamelyikké.

— Hogy Manci nem vagyok, az biztos. Az ő haja hosszú és göndör, az enyém pedig nem. És biztos, hogy Erzsi se vagyok, mert én

annyi mindent tudok és ő, ó, ő olyan keveset. Attól eltekintve pedig *ő ő*, én pedig *én* vagyok. Te jó Isten, milyen nehéz dolog ez! Megpróbálom, tudom-e még mindazt, amit eddig tudtam. Nézzük! Négyszer öt az tizenkettő, négyszer hat az tizenhárom, négyszer hét az . . . jaj istenkém, így még húszig se fogok jutni soha! Úgy látszik, az egyszereggyel nem sokra megyünk. Próbáljuk meg a földrajzzal. Bécs fővárosa Budapest, Páris fővá-

rosa Bécs, London fővárosa Páris . . . vagyis nem! Megfordítva! Azt hiszem, mégis csak Erzsivé változtam át! Most még megpróbálom felmondani az „Este van, este van"-t. — Evvel meghajtotta magát, mint ahogy szavalás előtt szokás és elkezdte a verset. Hangja azonban rekedtes volt, idegenszerű és a szavak nem egészen úgy következtek, ahogyan máskor.

Este van, este van, az eperfa hallgat,
Ballag egy kis cica, nekimegy a falnak.
Ajtónál egy zsiráf bogarászni restel,
Óvakodva lépked, hosszan elnyúlt testtel.

Udvaron fehérlik szőre egy tevének,
A gazdasszony éppen az imént fejé meg.
Szegény krokodilus, már-már az is éhes,
Hívják a gyerekek: „jer közelébb édes!"

— A fejemet teszem rá, hogy ez nem így van, — siránkozott szegény Alisz és szeme újra megtelt könnyel. — Most már biztos, hogy én vagyok Erzsi, énnekem kell az ő helyére mennem, abban az alacsony kis házban laknom, nekem se lesznek játékaim, amikkel elszórakozhatom és mindig csak lecke és tanulás! De nem, mást gondoltam! Ha Erzsi vagyok, inkább idelent maradok! Aztán odafönt majd hiába dugjátok a fejeteket a szakadék nyílásába és hiába szólongattok, hogy: „Gyere föl kedves", én csak fölnézek és azt kérdem: „Mondjátok meg előbb, hogy ki vagyok". Ha azután akarok az lenni, akinek mondtok, feljövök, de ha nem, addig maradok itt, amíg valaki mássá nem leszek. De jaj nekem, — és evvel új könnyár

tört elő szeméből, — bárcsak ledugná már valaki a fejét! Olyan borzasztó idelent egyedül!

Ahogy ezt mondta, kezére nézett és meglepetve látta, hogy sírás közben fölhúzta a nyuszi egyik fehér glaszékeztyűjét. — Hogy lehet ez? — gondolta. — Ha ez fölfért a kezemre, akkor én megint kicsi vagyok! — Fölkelt és az asztalhoz lépett, hogy azon mérje meg magát és úgy találta, természetesen csak nagyjában, hogy most mindössze két láb magas, sőt hogy rohamosan zsugorodik tovább. Csakhamar rájött, hogy ez a legyezőtől van, amit a kezében tart. Gyorsan eldobta hát, éppen jókor, különben teljesen összezsugorodott volna.

— Szerencsésen megmenekültem! — szólt Alisz, de azért alaposan megijedt a hirtelen változástól. — És most a kertbe! — Teljes gőzzel rohant a kis ajtóhoz, boldogan, hogy még életben van. De hogy hogy nem, a kis ajtó megint be volt zárva és a kis aranykulcs az üvegasztalkán feküdt, mint előbb. — A helyzet rosszabb, mint valaha! — gondolta szegény gyermek, — ilyen kicsi, mint most, még sohase voltam. És kijelentem, hogy ez rémes, sőt nagyon rémes!

Alig hogy ezt kimondta, megcsúszott és bumszti! A következő pillanatban állig volt benne a sós vízben. Először arra gondolt, hogy valahogy a tengerbe esett. — Ez esetben vasúton hazamehetek, — mondta magában. Alisz életében eddig csak egyszer volt tengerparton és azt gondolta, hogy az mindenütt egyforma. Amerre csak megy az ember, mindenütt sok fürdősátor, sok gyerek, akik faásóval ásnak a homokban, azután egy sor lakóház és mögötte egy vasútállomás.

Csakhamar rájött, hogy a könnyek taván van, amelyet akkor sírt össze, amikor kilenc láb magas volt. — Miért is sírtam anynyit, — sopánkodott Alisz, miközben ide-oda uszkált, kiutat keresve. — De meg is bünhődöm érte, mert úgy látszik, a saját könnyeimben fogok megfúlni. Ez lesz csak a csodálatos dolog! Különben, — ma úgyis elég csodálatos minden.

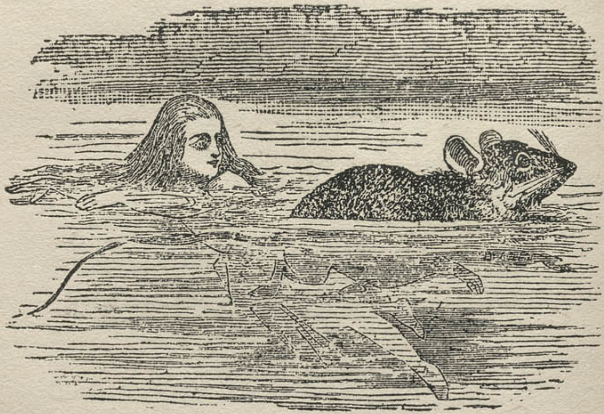
Ebben a szempillantásban kicsit arrébb

valami loccsanást hallott. Gyorsan közelebb úszott, hogy megnézze mi az, hát csak látja, hogy az egy nagy rozmár- vagy viziló-féle állat. De bizony nem volt az sem rozmár, sem viziló, hanem egy inci-finci egérke. Csak Alisz volt olyan kicsiny, hogy ekkoránák látta. Az egér valahogy szintén belepottyant a tóba, akárcsak Alisz.

— Érne az valamit, — gondolta Alisz, — ha megszólítanám ezt az egeret? Olyan rendkívüli idelent minden, hogy talán még az egerek is beszélnek. Próba szerencse! — Evvel

mindjárt meg is szólította: — Ó egér! Megtudná-e mondani nekem, hogyan tudnék kijutni a vízből? Mert én már nagyon fáradt vagyok ettől az ide-oda uszkálástól, ó egér! — Alisz tudta, hogy az egerekkel így kell beszélni. Ő még ugyan személyesen sohase beszélt eggyel sem, de a bátyja latin nyelvtankönyvében olvasta, hogy „egér, egeret, egérnek, egértől, egérnek a, ó egér". Az egér elég kíváncsian tekintgetett felé és Alisz úgy

látta, mintha kis szemével kacsintott is volna. Szólni azonban nem szólt egy szót sem.

— Biztosan nem ért magyarul, — gondolta Alisz. — Talán francia egér, aki a napoleoni háborúk alatt jött Magyarországra. — Alisz jól tudta ugyan a történelmet, de azért nem volt egészen tiszta fogalma róla, hogy mi milyen régen történhetett. Ezúttal tehát így kezdte: — Où est ma chatte? — Ez volt ugyanis az első mondat a francia nyelvtanában. A hatás meglepő volt: az egér kiugrott a vízből és egész testében reszketett.

— Jaj, ezer bocsánat! — kiáltott Alisz, mert megijedt, hogy evvel esetleg a szegény kis állat mélyebb érzelmeit sértette. — Egészen elfelejtettem, hogy kegyed nem szereti a macskát!

— Hogy én nem szeretem a macskát? — süvöltött az egér szenvedélyes hangon. — Te talán szeretnéd, ha az én helyemben volnál?

— Nem, bizonyára nem, — felelte Alisz behízelgő hangon. — Ne ijedjen meg attól, amit az elébb mondtam. De azért szeretném, ha ismerné a Mici cicát. Azt hiszem, tüstént megváltoztatná nézetét a macskafajt illetőleg. Olyan drága, csöndes teremtés! — Alisz belejött a dícséretbe és inkább magának beszélt, miközben lassan uszkált a tóban. — Olyan szépen dorombol a tűz mellett és nyalogatja a talpát és mossa az arcát! És olyan jó puha, ha símogatják és olyan nagyszerűen fogja az egereket...! Jaj, bocsánat, — tette hozzá gyorsan, mert az egérnek ebben a pillanatban minden szál szőre az égnek állt. Alisz érezte, hogy most komolyan megsértette. — Bocsánat, ha nem akarja, hogy beszéljünk róla, soha többet nem fogom szóba hozni.

— Beszéljünk? — kiáltott az egér és egészen a farka hegyéig reszketett. — Hát beszéltem én erről a témáról? A mi családunk mindig gyűlölte a macskákat. Piszok, közönséges, ordenáré dögök! Ne halljam többé a nevüket!

— Jól van, — mondta Alisz és igyekezett másra terelni a beszélgetést. — Szereti kegyed a... a... a... kutyákat? — Az egér nem felelt és Alisz fölbátorodva folytatta: — Nálunk a szomszédban van egy nagyon

kedves kis kutya Szeretném egyszer megmutatni kegyednek. Kis terrier, óriási nagy szeme van és tudja, olyan gyönyörű, göndör barna szőre. Ha valamit eldob az ember, azt visszahozza, szolgál egy kis ennivalóért és annyi mindent tud, hogy nekem most a fele se jut az eszembe. Egy gazdaemberé, tudja, az azt mondja, hogy nagyon hasznos. Megér száz forintot is. Kitűnően fogja a patkányokat és a... jaj, bocsánat! — kiáltott szomorúan. — Félek, hogy megint megbántottam. — Bizony az egér már messze úszott és olyan gyorsan, hogy csak úgy csapta a hullámokat maga körül.

Alisz gyöngéden utánaszólt: — Jőjjön vissza, kedves egér, és ha nem akarja, nem beszélünk többet se kutyáról, se macskáról. — Amint az egér ezt meghallotta, megfordult s lassan visszafelé úszott. Arca egészen sápadt volt (a felindulástól — gondolta Alisz) és csendes, reszkető hangon így szólt: — Úszszunk ki a partra, ott majd elmesélem a történetemet. Ebből aztán megértheted, hogy mért gyűlölöm a macskát és a kutyát.

Legfőbb ideje volt, hogy kiússzanak, mert a tó egyszerre benépesedett és csak úgy nyüzsgött a sok madártól és állattól, amik beleestek. Volt köztük egy kacsa, egy pelikán, egy papagály, egy fiatal sas és sok más furcsa lény. Alisz úszott elől és az egész társaság követte őt a partra.

HARMADIK FEJEZET.

Kókuszverseny és egy történet, amely olyan hosszu, mint az egér farka.

Igazán furcsa egy társaság gyült össze a parton. A madarak szárnya csapzott volt, az állatok szőre a testükhöz tapadt, mindnyájukról csöpögött a víz, kedvetlenek voltak és rosszul érezték magukat.

Az első kérdés persze az volt, hogyan száradhatnának meg leghamarább. Megindult hát a vita és Alisz egészen természetesnek találta, hogy néhány pillanat mulva ő is olyan barátságosan beszélget az állatokkal, mintha egész életében ismerte volna őket. Nemsokára nagy veszekedésbe kezdett Lórival, a papagállyal, aki a végén már semmit se tudott mondani és mindig csak azt rikácsolta: — Én öregebb vagyok nálad és így jobban is tudok mindent, mint te! Ebbe meg Alisz nem akart belenyugodni, mert nem tudta, hogy hány éves a papagály. És miután Lóri semmi áron se akarta elárulni a korát, a dologról nem lehetett tovább beszélni.

Végre megszólalt az egér, aki úgy látszik, nagy tekintélynek örvendett köztük: — Foglaljanak helyet hölgyeim és uraim, és hallgassanak meg! Én kész örömmel segítek önökön,

hogy megszáradjanak. — Erre a szóra mind elhallgattak és körülülték az egeret. Alisz félénk bizakodással nézett rá, mert érezte, hogy náthát kap, ha hamar meg nem szárad.

— Khm, khm, — mondta az egér kissé fontoskodó hangon. — Ha meghallgatnak, el fogom mesélni önöknek a legszárazabb dolgot, amit tudok. Kérem az urakat, maradjanak teljes csöndben. II. Endre király, aki a főnemesek növekvő hatalmának nem tudott ellentállni, hosszas unszolásra végre kiadta az aranybullát. Ebben a bullában szabályozta a nemzet és a király viszonyát.

— Uhh, — szólt Lóri és megrázkódott.

— Parancsol talán? — kérdezte az egér összeráncolva homlokát, de nagyon udvariasan. — Mondott valamit?

— Nem én! — felelte gyorsan a papagály.

— Azt hittem, ön volt, — mondta az egér. — Tehát folytatom. Ebben a bullában a nemzet és a király viszonyát szabályozta. Endre ugyanis azt találta...

— Mit talált? — érdeklődött a kacsa.

— A z t találta! — felelt az egér, most már meglehetősen mérgesen. — Remélem, azt csak tudja, hogy mi az, hogy a z!

— Tudom, mi az, hogy *az*, ha *én* találok valamit, — mondta a kacsa. — Akkor az *az* rendesen valami béka vagy giliszta. De most az a kérdés, mit talált Endre?

Az egér tudomást se vett erről a kérdésről, hanem gyorsan folytatta: — Azt találta, hogy jó lesz írott alkotmányt adni, amelyre vitás esetekben mindig hivatkozni lehet. A főnemeseknek azonban megadta azt a jogot, hogyha a király nem tartja meg az aranybullát, vele szemben fegyveresen is érvényt

szerezhetnek neki. — Nos, hogy érzed magad, kicsikém? — kérdezte hirtelen Alisz felé fordulva.

— Köszönöm, nedvesen, — felelte Alisz szomorúan. — Olyan csuromvíz vagyok, hogy úgy látszik, engem még az aranybulla sem szárít meg.

— Ez esetben, — szólalt meg most ünnepélyesen Dodó, a pelikán, miközben fölemelkedett helyéről, — azt ajánlom, napoljuk el a tárgyalást. Mert ugyebár mivel mégis és mindazonáltal, sőt egyáltalában viszont...

— Beszéljen magyarul! — kiáltott közbe a fiatal sas. — Ennek én nem értem a felét se, és ami még ennél is rosszabb, azt hiszem, maga sem! — Evvel szárnyába fúrta a fejét, hogy elleplezze a mosolygását. A többi madarak közül azonban néhányan hangosan vihogtak.

— Csak azt akartam mondani, — szólt sértődötten Dodó, — hogy a legjobban úgy száradnánk meg, ha kókuszversenyt rendeznénk.

— Mi az a kókuszverseny? — kérdezte Alisz, bár nem volt nagyon kíváncsi rá. Dodó elhallgatott, mert azt hitte, hogy valaki hozzá akar szólni az indítványhoz. Erre azonban senkise mutatott hajlandóságot.

— Minden magyarázatnál többet ér, ha mindjárt megpróbáljuk, — mondta azután.

Mi pedig, kis olvasóim, eláruljuk nektek, hogy rendezte Dodó ezt a játékot, mert hideg téli napokon talán ti is szívesen fogjátok játszani. Először egy nagy körfélét rajzolt a földre (— a pontos forma nem fontos, — mondta), az volt a pálya. Ezután az egész társaságot fölállította a kör mentén és elin-

dította őket. Nem volt „vigyázz, kész, rajt!", hanem kiki akkor indult, amikor akart és akkor állt meg, amikor akart, így persze a verseny nem végződött egyszerre. Mikor már vagy egy félórát szaladgáltak és egészen szárazak voltak, Dodó hirtelen elkiáltotta magát: — Vége a versenynek! — Mindnyájan köréseregleltek és lihegve, zihálva azt kérdezték: — Igen, de ki nyert?

Erre bizony gondolkodóba esett Dodó és sokáig olyan arccal ült, mint amilyennel Deák Ferencet szokták ábrázolni a képeken. A többiek ezalatt csöndben várakoztak. Végül megszólalt Dodó: — Mindenki nyert és mindenki jutalmat érdemel.

— De kitől kapjuk a díjakat? — kérdezték karban.

— Természetesen *tőle,* — mondotta Dodó és ujjával Aliszra mutatott. Erre az egész társaság köréje gyült és mindnyájan összevissza kiabáltak: — Díjakat! Díjakat!

Alisz nem tudta mitévő legyen. Zavarában a zsebébe nyult és egy doboz cukorkát húzott ki belőle. Szerencse, hogy nem ázott el a sós vízben. Mindenkit sorban megkínált vele. Pontosan egy cukorka jutott mindenkinek, ez volt a díj.

— Jó, jó, — szólt most az egér, — de micsoda díjat kap ő?

— Igaz, — válaszolt komolyan Dodó. Azután Aliszhoz fordult: — Van még valami a zsebedben?

— Csak egy gyűszű, — mondta szomorúan Alisz.

— Add ide! — szólt Dodó.

Aliszt erre újra körülállták, a pelikán pedig fogta a gyűszűt és visszaadta Alisznak

a következő ünnepélyes szavak kíséretében: — Nagyon megtisztel minket, ha elfogadja tőlünk ezt az előkelő gyűszűt. — E rövid beszéd végeztével mindnyájan harsány éljenzésbe törtek ki.

Alisz nagyon mulatságosnak találta az esetet, de mindenki olyan komoly volt, hogy nem mert nevetni. Mivel pedig nem tudta, hogyan válaszoljon a köszöntőre, egyszerűen meghajtotta magát és elvette a gyűszűt, miközben olyan ünnepélyes arcot vágott, amilyet csak tudott.

Most végre rákerült a sor, hogy megegyék a cukorkákat. Ez némi zavart és bo-

nyodalmat idézett elő, mert a nagy madarak szájában a cukorka olyan kicsiny volt, hogy alig érezték az ízét, a kicsik meg majdnem megfulladtak tőle és néhányszor hátba kellett vágni őket. Amikor azután ezen is átestek, ujra körbeültek és kérték az egeret, hogy valami mást meséljen nekik.

— Azt ígérte nekem, hogy elmeséli a történetét, — mondta Alisz, — és hogy miért

haragszík a K-kra és a M-kra. — Ez utóbbi szavakat csak félénken merte elsuttogni, hogy ujra meg ne sértse.

Az egér sóhajtott, aztán Alisz felé fordult és így felelt: — Bizony, az én történetem szomorú és hosszú, mint a farkam.

— Hát ami a farkát illeti, — szólt Alisz, — hosszúnak elég hosszú. De miért szomorú? Evvel csodálkozva kezdte nézegetni az egér farkát és mialatt az egér beszélt, folyton azt

bámulta. Nem volt hát csoda, hogy a történetről körülbelül ilyesféle fogalma volt:

Egyszer volt,
hol nem volt,
egy házikó.
Bent fázik ó
egy csöpp egér.
Egy kutya
mellette elfuta
s szólt neki :
— „Kelj föl
és jössz te ki!
Jer velem ma hé
a törvényszék elé!
Iszonyú a vád,
ítélet vár ma rád!“
— És szólt a
csöpp egér: —
„Nem ér!
Ön téved,
nincs törvény
s nincs ítélet,
hisz biró sincs
se vádló.“
S szólt
az eb rá:
„Hát jó!
Biró és
vádló —
én leszek.
itéletet majd
én teszek
Halljad hát
csöpp e-
gérke :
megesz-
lek most
ebéd-
re!“

— Te nem figyelsz! — szólt szigorúan az egér Aliszhoz. — Hol jár az eszed?

— Bocsánatot kérek, — mondta Alisz illedelmesen, — hogyne figyelnék! Most tart az ötödik farkcsigolyánál.

— Egészen öszebonyolítasz ezekkel az ostobaságokkal! — süvöltött dühösen az egér.

— Jaj, összebonyolítottam? — kérdezte Alisz részvéttel és tanácstalanul nézett az egér farkára. — Engedje meg, hogy segítsek kicsomózni!

— Soha még ilyen gyereket! — szólt az egér. Evvel fölkelt és elment. — Sért ez a buta beszéded, — tette még hozzá.

— Igazán nem úgy értettem, — védekezett szegény Alisz. — De látja, kegyed olyan könnyen megsértődik.

Az egér válasz helyett morgott valamit.

— Legyen szíves, jöjjön vissza és fejezze be a történetét, — kérlelte Alisz és a többiek karban kiáltották: — Tegye meg, kérem, tegye meg! Az egér azonban kérlelhetetlenül rázta a fejét és meggyorsította lépteit.

— Milyen kár, hogy nem akar maradni, — sóhajtotta Lóri, mikor az egér eltünt. Egy öreg rák-mama fölhasználta az alkalmat és így szólt lányához: — Ó drágám, milyen jó lecke ez neked. Most legalább megtanulod, hogy az ember sohase jöjjön ki a sodrából.

— Hallgass mama! — szólt a fiatal rák rákvörösen. — Te egy osztriga türelmét is próbára tennéd!

— Bárcsak itt volna most Mici, milyen jó lenne! — mondta Alisz hangosan, de azért inkább magának. — Ő ugyan hamar visszahozná!

— Ki az a Mici, ha szabad kérdeznem? — szólt Lóri.

Alisz örömmel válaszolt, mert mindig boldog volt, ha kedvencéről beszélhetett. — Mici a mi cicánk. És olyan kitűnően fogja az egeret, hogy nem is képzelik. És ha látnák, hogy kapja el a madarakat! Bizony, egy kisebbfajta madarat megeszik egy szempillantás alatt!

A hatás egyszerűen megdöbbentő volt. A madarak közül néhányan rögtön felrepültek, egy öreg szarka gondosan betakargatta magát szárnyaival és azt mondta: — Nekem, sajnos, haza kell mennem. A torkom nem birja az éjjeli levegőt. — Egy kanári reszkető hangon szólt fiókáihoz: — Gyertek drágáim, már régen ágyban kellene lennetek! — Különböző kifogásokkal mindnyájan felkerekedtek és Alisz csakhamar azon vette észre magát, hogy egyedül maradt.

— Minek is beszéltem Miciről! — sóhajtotta szomorúan. — Idelent úgy látszik, senki se szereti őt. Pedig mégis ő a világ legdrágább cicája! Ó, kedves Micikém, látlak-e még valaha! — Evvel szegény Alisz újra keserves sírásra fakadt, nagyon egyedül és nagyon rosszul érezte magát. Kisvártatva megint kis tipegést hallott valamerről. Hirtelen föltekintett, mert titokban azt remélte, hogy az egér meggondolta magát és visszajön, hogy végig mesélje a történetét.

NEGYEDIK FEJEZET.

Gyik Feri küldetése.

Tapsifüles volt, aki lassan közeledett és közben folyton forgolódott maga körül, mintha elveszített volna valamit. Alisz hallotta, amint magában ezt motyogja: — A hercegnő! A hercegnő! Ó, én drága talpacskáim! Ó, prémem és bajuszom! Olyan biztos, hogy ki fog végeztetni, mint a kétszerkettő! Csak azt szeretném tudni, hol ejthettem le őket?

Alisz nyomban kitalálta, hogy Tapsifüles a legyezőt és a fehér glaszékeztyűt keresi. Nosza, nekiállt keresni ő is, mert nagyon jó szíve volt. Ám a legyező és a keztyű elveszett. Különben is, mintha minden átváltozott volna az alatt az idő alatt, amíg Alisz a tóban úszott. A nagy terem az üvegasztallal és a kis ajtóval együtt teljesen eltünt.

Tapsifüles hamarosan észrevette Aliszt, aki mindenfelé keresgélt és mérgesen rákiáltott: — Hát te mit keresel itt, Marcsa? Tüstént szaladj haza és hozz nekem egy pár glaszékeztyűt és egy legyezőt! Alómars!

Alisz annyira megijedt, hogy rögtön elrohant a jelzett irányba, anélkül, hogy meg-

próbálta volna kimagyarázni a tévedést. — Biztosan a szobalányának nézett, — mondta magában, amint futott. — Hogy meg lesz lepve, ha megtudja, ki vagyok! De most azért elhozom neki a legyezőjét és a keztyűjét, feltéve, ha megtalálom őket. — Amint így beszélt, egy kis házhoz ért. Ajtaján réztábla volt és arra rá volt vésve: TAPSI F. Alisz kopogtatás nélkül belépett és gyorsan felrohant a lépcsőn. Attól félt ugyanis, hogy találkozik az igazi Marcsával és kidobják, mielőtt megtalálja a legyezőt és a keztyűt.

— Mégis csak különös, — gondolta Alisz, — hogy az embert egy nyuszi küldözgesse! Ha így megy tovább, nemsokára még Mici is elszalasztat, ha szüksége lesz valamire. — Mindjárt ki is színezte magában a dolgot, valahogy ilyenformán: — Alisz jöjjön és készüljön el, sétálni megyünk! — Egy perc, kisasszony, csak ezt az egérlyukat kell itt őriznem, amíg Mici visszajön. Addig én vigyázok, hogy az egér ki ne szaladjon. — Azt hiszem, — folytatta Alisz, — nem soká tűrnék Micit a házban, ha így parancsolgatna az embereknek.

Közben egy csinos kis szobába ért. Az ablak mellett asztalka állott, rajta volt a legyező és két-három pár kis fehér glaszékeztyű. Alisz fölkapott egy pár keztyűt, vette a legyezőt és éppen ki akart menni a szobából, amikor pillantása hirtelen egy kis palackra esett, amely a tükör mellett állt. Erről véletlenül hiányzott az IGYÁL MEG fölírás. Alisz azonban mégis kinyitotta és ajkához emelte. — Valami érdekes bizonyára fog történni, — gondolta magában. — Úgy látszik, ez ezentúl mindig így lesz, ha eszem vagy iszom va-

lamit. Lássuk, mit tud ez az üveg! Remélem újra megnöveszt, mert szavamra mondom, meguntam már, hogy ilyen kicsi vagyok!

Valóban az történt, még pedig hamarabb, mint ahogy Alisz szerette volna. Alig itta meg félig, ami az üvegben volt, máris érezte, hogy feje a mennyezethez szorúlt. Gyorsan le kellett hajolnia, hogy a nyaka ki ne törjön. Az üveget sietve letette, mondván: — Ez így éppen elég. Remélem, nem növök még

nagyobbra. Már így, ahogy most vagyok, se tudok kimenni az ajtón. Bárcsak ne ittam volna annyit!

De jaj, már késő volt. Csak nőtt, nőtt egyre, úgy hogy le kellett térdelnie a padlóra. Egy pillanat múlva így sem volt már helye, le kellett hát feküdnie. Egyik könyökét az ajtónak feszítette, másik karját feje köré fonta. Csak nőtt, nőtt, mindig nagyobbra, nagyobbra; utolsó menekvésül kénytelen volt

az egyik karját kidugni az ablakon, egyik lábát pedig a kályhacsőhöz szorítani. — Most pedig nem tudok már mit csinálni, — gondolta. — Ki tudja, mi lesz velem?

Szerencsére a palack bűvereje kimerült és Alisz nem nőtt tovább. A helyzet azonban így is nagyon kellemetlen volt, és miután semmi reménye se lehetett arra, hogy elhagyhatja a szobát, természetesen nem volt nagyon rózsás kedvében.

— Mennyivel jobb volt otthon, — gondolta szegény Alisz, — ahol nem nőtt és zsugorodott az ember folyton és ahol nem egerek és nyuszik parancsolgattak. Bárcsak sose jöttem volna le Tapsifüles odújába! Igaz ugyan, hogy nagyon érdekes itt az élet. Nem is tudom, hogy történhetett velem ez a sok csoda. Ha tündérmeséket olvastam, sose hittem, hogy mindez valóság is lehet, most meg itt vagyok egy tündérmese kellős közepén. Rólam is fognak majd könyvet írni, bizonyára fognak. És ha majd megnövök, én is írok egyet. De jaj, hiszen már meg is nőttem! — Majd szomorúan hozzátette: — Legalább is annyira, hogy itt már nincs helyem tovább nőni.

— De ha már megnőttem, — gondolta Alisz, — leszek-e akkor még valaha idősebb is, mint most vagyok? Ennek az volna a jó oldala, hogy sohase leszek öregasszony. De volna sajnos sok rossz oldala is. Mindig, mindig leckét tanulni, ó ezt igazán nem szeretném!

— Bolond vagy Alisz, — nevetett magán, — hogy tudnál itt tanulni? Hiszen itt magadnak is alig van helyed, hogy férnének el még a könyveid is?

Így szőtte a beszélgetést, kérdezte magát, aztán felelt magának, míg végre egész élénk társalgást folytatott magával. Pár perc múlva azonban hangokat hallott kívülről, abbahagyta hát az eszmecserét és hallgatódzott.

— Marcsa! Marcsa! — kiáltotta a hang. — Tüstént hozd ide a keztyűmet! — Aztán egy kis tipegés hallatszott, mintha valaki a lépcsőn jött volna fölfelé. Alisz tudta, hogy a nyúl jött vissza, aki már nem tudta mire vélni a késést. Szegény lányt erre olyan reszketés fogta el, hogy az egész ház megrázkódott belé, mert arra nem is gondolt, hogy ő most legalább ezerszer akkora, mint Tapsifüles és így nincs is mit félnie tőle.

Tapsifüles amint fölért, tüstént be akart nyitni a szobába, de mivel az ajtó befelé nyílt, belülről pedig Alisz a könyökét feszítette neki, ez a kísérlet csütörtököt mondott. Alisz hallotta, hogy Tapsifüles így mormog magában: — Kimegyek és megpróbálok az ablakon át bejutni.

— Csak próbáld, — gondolta Alisz.

Azután várt, amíg hallotta, hogy a nyúl az ablak alá érkezett, ekkor hirtelen kinyúlt az ablakon és meg markolta a levegőt.

Nem fogott semmit, de hirtelen egy éles sikoltás, zuhanás és törött üveg csörömpölése hallatszott. Ebből azt következ-

tette, hogy Tapsifüles valószínűleg beleesett az üvegházba, amiben az uborkát termesztik vagy valami más effélébe.

Rögtön utána egy mérges hang csattant föl, Tapsifüles hangja: — Julis! Julis! Hol vagy? — Majd még egy hang, amit eddig még nem hallott: — Hát hun vónék? Krumplit ások, tekéntetös úr!

— Krumplit ásol? — kiáltott dühösen Tapsifüles. — Tüstént gyere ide és segíts fölkelni. (Újabb üvegcsörömpölés.)

— Most mondd meg nekem, Julis, mi az ott az ablakban?

— Hát mi vóna? Csak egy kar, tekêntetös úr!

— Egy kar! Egy kar! Te meg egy liba vagy! Ki látott már ekkora kart? Hiszen betölti az egész ablakot!

— Aúnye, de nagyon igassága van a tekéntetös úrnak. De azér csak kar ez!

— Jó, hát kar! De ez a kar itt mit akar! Nincs itt semmi keresnivalója! Menj és vedd el onnét!

Nagy csönd következett erre, csak néha hallatszott ilyesféle suttogás: — Dehogy merem, tekéntetös úr, dehogy merem! — Nem hallod, mit mondtam? Te gyáva! — Alisz most megint kinyújtotta a kezét és megmarkolta a levegőt. Két éles sikoltás volt rá a válasz és több üvegcsörömpölés. — Mennyi uborkát termesztenek itt! — gondolta Alisz.— Kiváncsi vagyok, mit fognak most csinálni! Ha ki tudnának rángigálni az ablakból, csak szívességet tennének vele! Igazán semmi kedvem sincs hozzá, hogy tovább is itt maradjak!

Egy ideig várt, de nem hallott semmit.

Kisvártatva azonban egy talicska zörgött, majd nagy csődület, lárma keletkezett, mindenki egyszerre beszélt. Alisz csak egyes szavakat hallott: — Hol van a másik létra? — Nem tudom, nekem csak ezt az egyet kellett hoznom! — Gyik Ferinél lesz a másik! — Gyik Feri, te bitang, nem hozod ide tüstént? — Ide! Itt tedd le a sarokba! — Legjobb lesz, ha mindjárt összekötjük őket! — Ó jaj, még így se érnek felényire sem! — Ugyan! Éppen elég lesz így is! Nem kell, hogy olyan pontos legyen! — Gyere csak, Gyik Feri, fogd meg ezt a kötelet! — Bírja a tető? — Vigyázz, meg ne lazuljanak a cserepek! — Vigyázat! Esik! El a fejeket! (Hangos robaj.) — Ki ennek az oka? — Biztosan Gyik Feri. — Most másszon le valaki a kéményen! — Én nem megyek. Menj te! — Megteszek akármit, csak ezt nem! Menjen Gyik Feri! — Gyere ide, Gyik Feri! Azt akarja az úr, hogy te mássz le a kéményen!

— Hát Gyik Ferit küldik a kályhacsőbe! — mondta magában Alisz. — Úgy látszik, mindent erre a Gyik Ferire bíznak! Hanem azért most egyelőre nem szeretnék a bőrében lenni! Ez a kályhacső úgyis elég szűk és azt hiszem, ha belerúgok egy kicsit, még kellemetlenebb lesz odabent!

Evvel lábát, amennyire tudta, beledugta a kályhacsőbe és várt. Nemsokára hallotta, hogy egy kis állat (hogy milyen, azt a hang után nem tudta megállapítani) mászik és kapargál a csőben. — Ez Gyik Feri lesz, — mondta és amikor azt gondolta, hogy már egészen közel van hozzá, rúgott egy nagyot és kiváncsian leste a hatást.

A zavar tetőpontjára hágott.

— Nini, itt jön Gyik Feri! — kiáltotta száz torok. — Aztán a nyúl hangja szólt egyedül: — Kapjátok el ott a bokornál! — Aztán csönd, majd újabb hangzavar: — Tartsd föl a fejét! — Hozz egy kis pálinkát! — Vigyázz, meg ne fojtsd! — Hogy jártál öreg cimbora? — Mi történt veled? — Beszéld el, hogy volt! — Nagysokára kis gyenge, szipogó hang válaszolt. (— Biztosan Gyik Feri, — gondolta Alisz.)

— Hja, bizony én is alig tudom. — Köszönöm, elég volt, már jobban vagyok. — Kicsit nagyon izgatott vagyok ahhoz, hogy meséljek. — Csak annyit éreztem, hogy valami nekem ütődik, mint egy Kelj-feljancsi s én kirepülök, mint egy rakéta.

— Határozottan olyan voltál, mint egy rakéta, — erősítgették a többiek.

— Föl kell gyujtani a házat! — harsogott Tapsifüles hangja. Alisz pedig kiáltott, ahogy

a torkán kifért: — Ha megteszitek, rátok szabadítom Mici cicát!

Tüstént halotti csend lett. — Kiváncsi vagyok, mitévők lesznek most, — gondolta Alisz. — Ha egy kis eszük volna, lebontanák a tetőt. — Pár perc múlva előlről kezdődött a mozgolódás. Alisz hallotta, hogy Tapsifüles rendeleteket ad ki: — Egyelőre elég lesz egy talicskával.

— Mi lesz elég egy talicskával? — kérdezte magában. De bizony ezen nem kellett soká a fejét törnie, mert egy pillanat múlva valóságos kőzápor zúdúlt az ablakra, sőt arcát is érte egy pár kavics. — No ebből elég volt, — gondolta és fölkiáltott: — Jobb lesz ha fölhagytok evvel az ostobasággal! — Erre újra halálos csönd támadt.

Alisz csodálkozva látta, hogy a kavicsok egyszerre mind kis süteményekké változtak, amint a padlóhoz értek és hirtelen nagyszerű ötlete támadt. — Ha eszem egy süteményt, biztos, hogy vagy növök, vagy zsugorodom. Mivel pedig lehetetlen, hogy még nagyobbra nőjjek, valószínű, hogy kisebb leszek.

Megevett hát egy süteményt és örömmel tapasztalta, hogy menten zsugorodni kezd tőle. Mihelyt elég kicsi volt, hogy kiférhetett az ajtón, kirohant a házból. Odakint csodálatos látvány tárult a szeme elé, egész sereg kis állat és madár állott körben, a középen két tengeri malac támogatta szegény Gyik Ferit és egy üvegből itatták. Amint Aliszt megpillantották, mind utána rohantak, de ő futott, ahogy csak bírt. Nemsokára egy sűrű cserjéshez ért, ahol már teljes biztonságban volt.

— Az első tennivaló, — szólt Alisz,

amint körülsétálta a cserjést, — hogy megint olyan nagy legyek, mint rendesen, a második pedig, hogy végre bejussak abba a gyönyörű kertbe. Azt hiszem, ennél szebb két terv nem is lehetséges.

A tervek valóban szépek voltak és amellett egyszerűek és könnyen keresztülvihetők. Az egyetlen nehézség az volt, hogy a leghalványabb sejtelme sem volt róla, hogyan fogjon hozzájuk. Amint így tanácstalanul tekintgetett körül, be-bekukkantva a fatörzsek közé, egyszerre kis éles ugatást hallott éppen a feje fölött.

Fölpillantott, hát rémülten látja, hogy egy óriási kutyakölyök néz le rá nagy, gömbölyű szemével és egyik lábát tehetetlenül nyújtja ki felé, hogy megfogja. — Kedves kis teremtés, — mondta Alisz hizelgő hangon és megpróbált füttyenteni neki. Borzasztóan félt azonban, hogyha a kutya éhes, akkor biztosan megeszi, akárhogyan hízeleg is.

Alig tudta, mit csinál. Fölvett egy kis pálcikát és odatartotta elé. A kutya mind a négy lábával egyszerre ugrott a levegőbe és boldog vakkantással rohant a pálcikának, hogy széttépje. Alisznak egy nagy szamárkóró mögé kellett bújnia, hogy megmeneküljön az elgázolás elől. Abban a pillanatban, amint a szamárkóró másik oldalán dugta ki a fejét, a kutyus innen rohanta meg a pálcikát és próbálta elkapni, még pedig olyan sietséggel, hogy közben bukfencet vetett. Alisz arra gondolt, hogy ezért a pénzért akár egy igáslóval is játszhatnék és minden pillanatban várta, mikor fogja összetaposni. Újra a szamárkóró mögé szaladt, mire a kutya egy egész sor rövid támadást intézett a pálca el-

len, úgyhogy mindig előreszaladt egy kis darabot, aztán egy nagyot vissza és közben rekedten ugatott. Végre leült, meglehetősen messze, zihált, nyelve kilógott a szájából és nagy szemét félig lezárta.

A pillanat kedvezett a szökésnek. Alisz hirtelen fölugrott és futott, amíg csak szuszszal bírta. Csak akkor állt meg, amikor már kifúlt a lélegzete. A kutyaugatás már csak egészen gyöngén hallatszott a távolból.

— Azért mégis drága volt ez a kis kutya, — mondta Alisz, amint nekitámaszkodott egy margarétának, hogy kipihenje fáradalmait és egyik levelével legyezte magát. — Sok mindenre tanítottam volna, ha . . . ha . . . ha . . . csak legalább akkora volnék, mint rendesen. Ó, istenem, majdnem elfelejtettem, hogy ujra meg kell nőnöm. Lássuk csak, hogy is lehetne ezen segíteni! Valószínűleg megint ennem vagy innom kellene valamit, a kérdés csak az, hogy mit.

Valóban, ez volt a nagy kérdés. Alisz körülnézett, megvizsgálta a virágokat és a fűszálakat, de semmi olyat nem tudott felfedezni, amit a jelen pillanatban megehetett vagy megihatott volna. Volt ott egy nagy gomba is, ott nőtt a közelben, körülbelül ugyanolyan magas volt, mint ő maga. Ezt is megszemlélte, alánézett, megnézte két oldalát, aztán mögé pillantott, végre eszébe jutott, hogy ennyi fáradsággal már azt is megnézhetné, mi van a tetején.

Lábújjhegyre állt és felkukucskált a gomba peremén. Pillantása akkor egy nagy hernyóéval találkozott. A hernyó a gombán ült, karjait összekulcsolta és nyugodtan szívott egy hosszúszárú pipát. Látszott rajta, hogy egyáltalában nem vesz tudomást sem Aliszról, sem másról.

ÖTÖDIK FEJEZET.

A hernyó tanácsa.

A hernyó és Alisz egy ideig némán nézték egymást. Végre a hernyó kivette a szájából a pipát és bágyadt, álmos hangon megszólalt: — Ki vagy?

Ez bizony nem volt valami nagyon biztató kezdet. Alisz meglehetősen félénken válaszolt: — Én, én magam sem tudom tulajdonképpen, hogy ki vagyok ebben a pillanatban. Legfeljebb azt tudnám megmondani, hogy ki voltam, mikor ma reggel fölkeltem. Azóta azonban annyiszor megváltoztam!

— Hogy érted ezt? — kérdezte a hernyó sötéten. — Fejezd ki magad világosabban!

— Hiszen éppen az a baj uram, hogy nem tudom m a g a m a t kifejezni, — felelte Alisz, — mert látja, én nem vagyok *én*.

— Én nem látom, — mondta a hernyó.

— Félek, hogy nem leszek képes ezt jobban megmagyarázni, — szólt Alisz nagyon illedelmesen. — Először: én sem értem, másodszor: az embert nagyon zavarja, ha egy nap alatt olyan sokszor változtatja a nagyságát.

— Nem zavarja az embert, — szólt a hernyó.

— Kegyedet talán nem, — felelte Alisz. — De ha majd begubózik és bábbá változik, — mert biztos, hogy egy napon báb lesz kegyedből, — hogy azután megint mint lepke

folytassa életét, azt hiszem, egy kicsit csodálatosnak fogja találni mindezt. Vagy nem?

— Csöppet sem, — szólt a hernyó.

— Lehet, hogy a kegyed érzelmei másfélék, — viszonozta Alisz. — Én csak azt tudom, hogy é n n e k e m nagyon különös.

— Neked! — mondta a hernyó megvetően. — Hát ki vagy te?

Így megint ott voltak, ahol a beszélgetés elején. Aliszt egy kicsit bántotta, hogy a hernyó olyan röviden felelget neki, ezért hát kihúzta magát és nagyon komolyan így szólt: — Azt hiszem, először kegyednek kellene megmondania, kicsoda.

— Miért? — kérdezte a hernyó.

Ez a kérdés megint zavarba hozta Aliszt. Semmise jutott eszébe, amivel fönti kijelentését megokolhatta volna, azután meg a hernyó is nagyon rosszkedvűnek látszott, jobbnak látta tehát, ha elmegy.

— Gyere vissza, — kiáltott utána a hernyó. — Fontos közlendőm van.

Ez kecsegtető volt. Alisz megfordúlt és visszajött.

— Sohase jőjj ki a sodrodból! — mondta a hernyó.

— Ez az egész? — kérdezte Alisz és nagyokat nyelt dühében.

— Nem, — felelt a hernyó.

Alisz belátta, hogy okosabb lesz, ha vár, hiszen úgy sem volt semmi dolga. Azután meg hátha igazán mond valamit a hernyó, aminek hasznát vehetné. Az azonban csak vígan pöfékelt tovább, anélkül, hogy egy szót is szólt volna. Végre széjjelvette a karjait, a pipát kivette szájából és megszólalt: — Szóval, úgy-e azt gondolod, hogy megváltoztál?

— Igen uram. Félek, hogy igen, — felelt Alisz. — Nem tudok dolgokat, amiket azelőtt tudtam és amellett minden pillanatban változtatom a nagyságomat.

— Miféle dolgokra nem emlékszel? — kérdezte a hernyó.

— Megpróbáltam például felmondani azt a verset, hogy Este van, este van, de valami egészen más jött ki belőle, — válaszolta Alisz szomorúan.

— Mondd föl a János bácsit*) — szólt a hernyó.

Alisz meghajolt és elkezdte:

János bácsi vén legény,
Mért jár mindig a fején?
Haja fehér, mint a hó,
Kendnek ez már nem való!

*) A János bácsi ismert angol költemény, amit Alisz valószinüleg az iskolában tanult. Természetesen egészen másképpen van, mint ahogy itt elmondja.

Ha tótágast állok én,
Csak agyamnak ártok én,
De mert agyam nincs nekem,
Veszély nélkül tehetem.

Más ha vén, fogy, csontja fáj,
Kend meg kövér, csupa háj,
S bukfencet hány, szörnyűség!
Hogyha a szobába lép!

Öcsém, itt egy jó kenőcs,
Ettől lettem ily erős.
Olyanná tett, mint a vas,
Egy doboz csak két garas.

Más ha vén, már alig rág,
Kend pedig a sült libát
Csontostul is megeszi,
Mondja, hát ezt hogy teszi?

Mikor ifjú voltam én,
Nőmmel civakodtam én,
Ezért lett ez állkapocs
Olyan kemény és dacos.

János bácsi vén legény,
Mégis ügyesebb, mint én,
Egy ángolnát könnyedén
Egyensúlyoz orrhegyén.

Hármat kérdeztél, öcsém,
Többet nem felelek én,
S szemem elé ha kerülsz,
Úgy kirúglak, hogy repülsz!

— Ezt nem jól mondtad, — szólt a hernyó.

— Én is félek, hogy nem egészen jól mondtam, — felelte Alisz félénken. — Voltak egyes szavak, amelyek nem ott voltak, ahol lenniök kellett volna.

— Rossz volt az elejétől végig, — mondta a hernyó határozottan és pár percig mind a ketten hallgattak.

A hernyó szólalt meg először:

— Mekkora akarsz lenni? — kérdezte.

— Nem tudom pontosan megmondani,

mekkora, — válaszolta Alisz gyorsan. — Csak tudja, kellemetlen annyiszor változni.

— Nem tudom, — szólt a hernyó.

Alisz semmit sem felelt. Egész életében nem mondtak neki ennyiszer ellent és érezte, hogy türelme fogytán van.

— Meg vagy most elégedve? — kérdezte a hernyó.

— Csak egy ici-picit szeretnék nagyobb lenni, uram, — mondta Alisz. — Három hüvelyknyinek lenni olyan nyomoruságos dolog.

— Nagyon jó dolog, — mondta a hernyó mérgesen és kiegyenesedett. (Éppen három hüvelyk magas volt.)

— De én nem vagyok hozzászokva, hogy ekkora legyek, — siránkozott szegény Alisz panaszos hangon. És magában hozzátette: — Bárcsak ne volnának ezek az állatok mind olyan sértődősek!

— Lesz még idő, amikor hasznát veheted, — szólt a hernyó. Evvel újra a szájába dugta a csibukját és rákezdte a pöfékelést.

Alisz türelmesen várt, mikor fog a hernyó megszólalni. Egy vagy két perc mulva valóban kivette a csibukot a szájából, egyet-kettőt ásított és nyujtózkodott. Azután lemászott a gombáról és tovakúszott a fű között. Távozás közben csak ennyit mondott: — Egyik fele megnöveszt, másik fele kicsinyít.

— Minek az egyik fele? — gondolta Alisz. — És minek a másik fele?

— A gombának, — szólt a hernyó, mintha kitalálta volna a gondolatát. A következő pillanatban már csak hült helye volt.

Alisz ott maradt és egy ideig gondola-

taiba mélyedve bámult a gombára. Azon törte a fejét, hogyan ossza azt kétfelé. Mivel a gomba egészen kerek volt, teljesen lehetetlen volt kitalálni, melyik két félről van szó. Végül karjaival körülölelte, már amennyire tudta és kétoldalt letört belőle egy-egy darabot.

— És most melyik melyik? — mondta magában és leharapott egy kicsit abból a darabból, amit a jobb kezében tartott, hogy kipróbálja a hatást. A következő pillanatban erős ütés érte az állát: beleütközött a lábába.

Alisz nagyon megrémült ettől a hirtelen változástól, de tudta, hogy nincs egy perc veszteni való ideje sem, olyan rohamosan zsugorodik. Ezért amilyen gyorsan csak lehetett, a szájába vett egy keveset a másik darabból. De mert a lába nagyon nyomta az állát, csak nagyon nehezen tudta a száját mozgatni. Nagy üggyel-bajjal végre mégis csak lenyelt egy falatkát a balodali félből.

*

Így! A fejem legalább már szabad! — mondta Alisz boldogan. Öröme azonban nemsokára rémületté változott, mikor látta, hogy nem látja a vállát. Nem látott mást, mikor lenézett, csak egy óriási nyakat, amely mint valami szár emelkedett ki az alatta elterülő zöld levéltengerből.

— Mi lehet ez a sok buta zöldség? — kérdezte Alisz. — És hova ment sétálni a vállam? És ó, én szegény kezem, hogy van az, hogy téged se láthatlak? — Érezte, hogy mozgatja a kezét beszéd közben, de látni nem látott belőle semmit, csak mintha a távoli levelek közt rezdült volna valami.

Mivel arra semmi remény sem volt, hogy

kezét a fejéig emelje, megpróbálta hát, hogy a fejét hajtsa le a kezéig. Örömmel tapasztalta, hogy nyaka oly könnyedén hajlik erre is, arra is, minden irányban, mint valami kígyó. Kecses hullámvonalakat írt le és éppen le akart bukni a levelek közé, amelyekről csak most vette észre, hogy azok a fák koronái, amik alatt sétál, amikor egy erős sikoltásra hirtelen hátrafordult. Egy nagy galamb repült az arcába és erősen csapkodta szárnyaival.

— Kígyó! — rikácsolta a galamb.

— Nem vagyok kígyó! — méltatlankodott Alisz. — Hagyj békén!

— Kígyó, ha mondom! — ismételte a galamb, ezúttal szelídebb hangon, majd zokogva tette hozzá: — Mindent megpróbáltam és semmi se használt!

— Halvány fogalmam sincs róla, mit beszélsz, — szólt Alisz.

— Megpróbáltam a fák odvait és megpróbáltam a partokat és a cserjéket, — folytatta a galamb, anélkül, hogy hallgatott volna rá. — De ezek a kígyók! Ezek ellen nem segít semmi!

Alisz egyre zavartabb lett, de úgy gondolta, jobb lesz nem közbeszólnia addig, amíg a galamb nem fejezte be a mondanivalóját.

— Mintha bizony nem volna elég fáradság kitojni a tojásokat, — mondta a galamb. — Még éjjel-nappal résen is kell lennem a kígyók miatt! Az utóbbi három hétben alig aludtam egy cseppet!

— Én nagyon sajnálom, hogy zavarták a nyugalmadat, — szólt Alisz, aki kezdte már érteni, miről van szó.

— És éppen most, — folytatta a galamb,

és inkább rikácsolt, mint beszélt, — éppen most, amikor sikerült rátalálnom az erdő legmagasabb fájára és már-már azt hittem, hogy végre megszabadultam tőlük, akkor meg egyenesen az égből tekerődznek lefelé! Pfuj! Kígyó!

— De ha mondom, hogy nem vagyok kígyó! — felelte Alisz. — Én... én...

— Jó, dehát akkor ki vagy? — kérdezte a galamb. — Úgyis látom, hogy most valami ravaszságon töröd a fejed.

— Én... kislány vagyok, — mondta Alisz, de hangja meglehetősen bizonytalanul csengett, mert közben eszébe jutott, hogy hány változáson ment ma már keresztül.

— Bizony ez szép mese! — szólt a galamb a legmélyebb megvetés hangján. — Már sok kislányt láttam életemben, de olyat, akinek ilyen hosszú nyaka lett volna, még sohasem! Nem, nem, kígyó vagy és nincs is értelme a tagadásnak! Legközelebb már biztosan azt fogod mondani, hogy még sose nyultál tojáshoz.

— Dehogy nem nyúltam! Hogyne nyúltam volna! — válaszolt Alisz, mert nagyon őszinte gyermek volt. — De tudod, a kislányok épp úgy eszik a tojásokat, mint a kígyók.

— Nem hiszem, — szólt a galamb. — De ha igazán úgy van, akkor bizony mondom, semmivel se különbek, mint a kígyók!

Ez váratlan fordulat volt és Alisz egy-két percig semmit sem tudott rá válaszolni. A galamb azonban felhasználta az alkalmat és hozzátette: — Te tojásokat keresel, tudom én azt! És akkor mit bánom én, hogy kislány vagy-e vagy kígyó?

— De bezzeg bánom én! — mondta Alisz gyorsan. Nem keresek én tojást! De még ha keresnék, sem kellenének a tieid. Én nem szoktam nyers tojást enni!

— Jó, akkor eredj! — szólt a galamb mérgesen és leereszkedett újra a fészkébe. Alisz meg üggyel-bajjal lebuktatta a fejét a fák közé. Ez nehéz dolog volt, mert a nyaka mindig belegabalyodott az ágakba és gyakran kellett megállnia, hogy kibogozza azt. Egy idő mulva eszébe jutott, hogy még mindig a kezében vannak a gombadarabok. Kezdte hát nagyon óvatosan eszegetni őket, előbb az egyiket, aztán a másikat, amitől néha nagyobb lett, néha meg kisebb, amíg végre megint elérte eredeti magasságát.

Már régen volt, hogy rendes nagyságát elveszítette, ezért kezdetben nagyon idegenül érezte magát. Pár perc alatt azonban megint beleszokott, sőt beszélgetni is kezdett magával, mint azelőtt: — Így, a terv egyik része tehát sikerült! Nagyon kellemetlen volt ez az örökös átváltozás. Egyik percben nem tudtam, hogy mi leszek a másikban. A fő az, hogy most megint akkora vagyok, mint voltam. A következő dolog pedig, hogy bejussak abba a csodálatos kertbe. Csak tudnám, hogyan. — Amint így beszélt, hirtelen egy téren találta magát, amelyen egy körülbelül négy láb magas házikó állott. — Bárkié is ez a ház, — gondolta Alisz, — nem lesz jó, ha ebben a nagyságomban állok elébe. Még úgy meg talál ijedni, hogy az eszét veszti.

Elkezdte tehát a jobb kezében lévő darabot rágicsálni és csak akkor közeledett a házikóhoz, amikor újra kilenc hüvelyknyire zsugorodott.

HATODIK FEJEZET.

Egy disznó, sok bors.

Egy-két percig állt a ház előtt és nézegette, mert kíváncsi volt, hogy mi újat fog itt találni. Ekkor hirtelen egy egyenruhás inast látott az erdő felől erre szaladni. Egyedül az egyenruhájáról gondolta, hogy inas, ha csak az arcát látta volna, meg mert volna rá esküdni, hogy hal. Az inas egy kopogtatóval hangosan kopogtatott a kapun, amit egy másik inas tüstént ki is nyitott. Ezen is egyenruha feszült, arca azonban gömbölyű volt, nagy szeme meg olyan, mint a békáé. Alisz észrevette, hogy mindkét inasnak rizsporos haja van, amely fürtökben lóg alá a fejükről. Nagyon szerette volna tudni, hogy mit beszélnek, elősomfordált hát egy kicsit az erdőből, hogy hallgatódzék.

A halképű avval kezdte, hogy nagy levelet vett elő a hóna alól, ami majdnem akkora volt, mint ő maga és azt átadta a másik inasnak, miközben ünnepélyes hangon így szólt: — A hercegnőnek. A királyné szívesen látja egy krokett-játszmára. — A békaképű ugyanolyan ünnepélyes hangon válaszolt, csak éppen a szórenden változtatott egy keveset: —

A királynétól. A hercegnőt szívesen látja egy krokett-játszmára.

Evvel mindketten olyan mélyen meghajoltak, hogy fürtjeikkel egymásba akadtak.

Alisznak olyan nevethetnékje lett ettől, hogy vissza kellett szaladnia az erdőbe, mert

attól félt, hogy meghallják. Amikor ujra előmerészkedett, a halképű már elment, a békaképű meg az ajtó előtt ült a földön és ostobán bámulta az eget.

Alisz félénken közeledett a kapuhoz és kopogtatott.

— Hiába kopogtat, semmi értelme sincs, — mondta az inas. — Ennek pediglen két oka van: az egyik az, hogy én is épp úgy kívül vagyok a kapun, mint maga, a másik meg az, hogy odabent akkora lármát csapnak, hogy senkise hallhatja a kopogást. — Valóban, egészen szokatlanul nagy lárma hallatszott bentről, valaki folytonosan bömbölt és tüszszentett, közben pedig minden pillanatban egy-egy hatalmas csörömpölés hangzott, mintha tálak vagy fazekak törtek volna darabokra.

— Legyen szíves, mondja meg, hogy juthatok be a házba, — szólt Alisz.

— A kopogásnak csak akkor volna valami értelme, — folytatta az inas, anélkül, hogy Alisz kérdését figyelemre méltatta volna, — ha a kapu kettőnk *között* volna. Például, ha maga belülről volna, kopogtathatna és én kiengedhetném magát. — Egész idő alatt, amíg beszélt, az égre nézett, amit Alisz határozottan udvariatlannak talált. — De lehet, hogy nem is tehet róla, — mondta magában, — hiszen a szeme olyan közel van a feje tetejéhez. A kérdésekre azonban mindenesetre felelhetne. — Hogy juthatok be a házba? — tette hozzá hangosan.

— Én itt fogok ülni holnapig, — mondta az inas...

Ebben a pillanatban kinyílt a kapu és egy nagy tál repült ki rajta, egyenesen az inas fejéhez. Végigkarcolta az orrát, aztán egy mellette lévő fán dirib-darabra tört.

— ... vagy talán holnaputánig is, — folytatta az inas, mintha mi sem történt volna.

— Hogy juthatok be a házba? — kérdezte Alisz ujra, ezúttal emeltebb hangon.

— Nem ez az első kérdés, — mondta az inas. Az első kérdés az, hogy be fog-e jutni egyáltalában.

Kétségtelen, hogy ez a kérdés volt előbbrevaló, Alisznak azonban csöppet sem volt inyjére az inas beszéde. — Rettenetes, — mormogta magában. — Rettenetes, ahogy ezek az állatok beszélnek az emberrel! Meg kell bolondulni!

Az inas úgy találta, hogy itt a jó alkalom, amikor némi változtatással megismételheti előbbi kijelentését. Ezért így szólt: — Itt fogok ülni folyton-folyvást, napról-napra.

— Hát én most mit csináljak? — kérdezte Alisz.

— Amit akar, — válaszolta az inas és fütyörészni kezdett.

— Kár ennyit beszélni evvel! — kiáltott Alisz türelmét vesztve. — Ez teljesen hülye! — Evvel kinyitotta a kaput és bement.

A kapu egyenesen egy nagy konyhába vezetett, ami a földtől egészen a mennyezetig telistele volt füsttel. A konyha közepén ült a hercegnő egy háromlábú széken és egy pólyásbabát dajkált. A szakácsné a tűzhely fölé hajolt és valamit kavargatott egy fazékban, amely valószínűleg levessel volt tele.

— Azt hiszem, túlsok a bors ebben a levesben! — mondta magában Alisz, mert a sok tüsszentéstől nem jutott szóhoz.

A levegő tele volt a bors szagával. Még a hercegnő is tüsszentett néha alkalomadtán, ami pedig a babát illeti, az fölváltva ordított és tüsszögött, de közben egy percnyi szünetet sem tartott. A konyhában mindössze ketten voltak, akik nem tüsszentettek, a szakácsné és egy nagy macska, amelyik a tűz-

helyen ült és úgy vigyorgott, hogy a szája az egyik fülétől a másikig szaladt.

— Kérem, — szólt Alisz kissé félénken a hercegnőhöz, mert nem volt benne egészen bizonyos, vajjon illik-e, hogy ő beszéljen először, — nem volna szíves megmondani nekem, hogy miért nevet így a maga cicája?

— Ez egy facica, — mondta a hercegnő. — Ezért. Disznó!

Az utolsó szó annyira sértő volt, hogy Alisz felugrott. A következő pillanatban azonban rájött, hogy az a babának szólt, nem pedig neki. Így hát bátorságot vett és újra megszólalt: — Nem tudtam, hogy a facicák is mindig nevetnek. Azt hittem, hogy ezt csak a fakutyák tudják.

— A facicák is tudják és legtöbbnyire meg is teszik, — válaszolt a hercegnő.

— Én nem ismerek egy cicát sem, amelyik megteszi, — mondta Alisz és boldog volt, hogy a beszélgetés megindult.

— Akkor mondhatom, nagyon kevés cicát ismer, — szólt a hercegnő.

Alisznek nem nagyon tetszett ez a hang és azt gondolta, jobb lesz, ha másra tereli a beszélgetést. Mialatt azon törte a fejét, hogy mire, a szakácsné a levesesfazekat lekapta a tűzhelyről és a hercegnő és a baba fejéhez vágta, azután a többi tárgyat kapta föl, ami csak a kezeügyébe került. Először a lábosok jöttek sorra, majd a mártásos tálak, tányérok és tálcák zápora következett. A hercegnő föl se vette, ha a fejéhez vágódott valami, a baba pedig már előbb is annyira bömbölt, hogy lehetetlen volt kitalálni, vajjon fájtak-e neki az ütések, vagy sem.

— De kérem! Gondolja meg, mit cselekszik! — sikoltott Alisz, miközben ide-oda ugrált, remegve a félelemtől, hogy eltalálja valami.

— Jaj, vigyázzon a gyönyörű orrára! — kiabálta a hercegnő felé, amikor egy szokatlanul nagy mártásos tál repült el annak orra előtt, de úgy, hogy azt majdnem magával vitte.

— Kiki törődjék a maga dolgával, — mormogta a hercegnő rekedten. — Bizony, ha ez így volna, sokkal gyorsabban forogna a világ, mint most.

— Ami egyáltalában nem volna előnyös, — vágott közbe Alisz, aki örült az alkalomnak, hogy megint büszkélkedhetik a tudományával. — Gondolja csak meg, mekkora zavar volna az éjjelek és nappalok körül! Hiszen

tudja, hogy huszonnégy óráig tart, míg a föld megfordul az a k s z i s körül.

— Fogja be a p i k s z i s t, — szólt a hercegnő, majd a szakácsnéhoz fordult: — Vágd le a fejét!

Alisz ijedten nézett a szakácsnéra, hogy vajjon eleget fog-e tenni ennek a felszólításnak, de az szorgalmasan kavargatta a levest és látszott rajta, hogy nem is figyel oda. Alisz erre folytatta: — Azt hiszem, huszonnégy óráig. Vagy csak tizenkettőig? Én...

— Hagyj békén! — kiáltott rá a hercegnő. — Utálom a számokat! — Evvel ujra elkezdte dajkálni a babát, valami altatódal-félét énekelt neki és ringatás helyett minden sor végén erősen megrázta:

„Légy szigorú gyermekedhez,
Hogyha tüsszent, verd el.
Orrát nem a bors facsarja,
Csakis bosszant ezzel."

K a r :
(amelynek tagjai: a szakácsné és a baba)
Úú, úú, úú!

A hercegnő a második strófa alatt még erősebben rázta a babát és a szegény kis gyermek annyira üvöltött, hogy Alisz alig értette a szavakat:

„Én így teszek: hogyha tüsszent,
Jól képen teremtem,
A babus a bors szagát így
Megszereti menten."

K a r :
Úú, úú, úú!

— Kapd el! Dajkálhatod egy kicsit, ha akarod, — kiáltott a hercegnő Aliszra és hozzávágta a gyereket. — Nekem most öltözködni kell mennem, mert krokettet játszom a királynéval. — Evvel kirohant a konyhából és pedig olyan gyorsan, hogy a szakácsné, aki tüstént utána hajította a palacsintasütőt, már nem találta el.

Alisz alig tudta tartani a babát. Különös kis alaktalan teremtés volt és karját és lábát minden irányban nyujtogatta. — Akár egy tengeri csillag, — gondolta. Mikor az ölébe vette, úgy prüszkölt, mint egy gőzmozdony, egyszer összekuporodott, másszor kinyujtózkodott, úgy hogy az első egy-két percben azt se tudta, hogyan fogja.

Végre aztán rájött. Csomóba kötötte, úgy hogy a jobb füle a bal lábával került össze, aztán jó erősen megfogta, hogy ki ne szabadulhasson és kivitte a szabadba. — El kell vinni innen ezt a gyereket, — gondolta, — egy-két napnál tovább úgyse marad életben. Valóban gyilkosság volna, ha itt hagynám. — Az utóbbi szavakat hangosan mondta, a kis teremtés pedig röfögött rá egyet. Persze arra az időre, amíg röfögött, abba kellett hagynia a tüsszentést. — Ne röfögj, — szólt Alisz. — Ezen a nyelven nem fogjuk megérteni egymást.

A babus újból röfögött. Alisz most már ijedten nézett az arcába, hogy lássa, mi történt vele. Tagadhatatlan, hogy nagyon pisze orra volt, inkább disznóorr mint emberorr. A szeme is kisebb volt, mint egy rendes gyermekszem. Alisznak egyáltalában nem nyerte meg a tetszését. — Lehet, hogy csak azért ilyen, mert sírt, — gondolta és ujra a szemébe

nézett, hogy lássa, vannak-e benne könnyek.

Nem, nem voltak. — Drágám, — mondta Alisz komolyan, — ha disznóvá változol, akkor tudd meg, semmi közöm hozzád többé. — A kis teremtés megint nyögött egyet, de az is lehet, hogy röfögött, nem lehetett eldönteni, melyiket csinálta a kettő közül. Aztán szó nélkül mentek tovább egy darabon.

Alisz azt gondolta magában: — Hazavinném ezt a kicsit, de nem tudom, mit kezdjek vele. — A kicsi ekkor újra röfögött, de ezúttal olyan erősen, hogy Alisz megint rémülten nézett az arcába. Most már nem volt semmi kétség: disznó lett belőle. Alisz belátta, hogy nincs értelme tovább cipelgetni.

Földre tette tehát és valósággal megkönnyebbült, mikor látta, hogy az nyugodtan csörtet befelé az erdőbe. — Ha felnőtt volna, — mondta magában, — nagyon csúnya gyerek lett volna, de disznónak talán elég szép lesz így is. — Ekkor azon kezdett gondolkozni, hogy az ismerős gyermekek közül kiből válhatnék még ilyen jóképü disznó. — Csak tudná az ember a módját, hogyan változtassa át őket, — akarta éppen mondani, amikor nagy meglepetésére azt látta, hogy a facica egy faágon ül, nem messze tőle.

A cica vigyorgott, mikor Aliszt megpillantotta. — Jó pofa, — gondolta Alisz, — mindamellett, hogy egy kicsit hosszú a körme és egy kicsit sok a foga. — Érezte, hogy tisztelettel kell bánni vele.

— Facica! — kezdte meglehetősen félénken, mert nem tudta, nem fogja-e rossz néven venni ezt a megszólítást. A macska azonban még szélesebben vigyorgott.

— Szóval tetszik neki, — gondolta Alisz és ezért bátran folytatta: — Nem volnál szíves megmondani, hogy merre kell mennem?

— Ez leginkább attól függ, hogy hova akarsz menni, — válaszolta a macska.

— Nekem az egészen mindegy.

— Akkor nem is fontos, hogy merre mész.

— Csak az a fő, hogy eljussak valahová,

— tette hozzá Alisz magyarázatképen.

— Valahova biztosan el fogsz jutni, ha elég ideig mész, — felelte a macska.

Alisz belátta, hogy a cicának igaza van. Ezért más kérdéssel próbálkozott: — Miféle emberek laknak e r r e f e l é ?

— Ebben az irányban, — mondta a macska, miközben fölemelte a jobb lábát, — egy kalaposmester lakik. Ebben az irányban pedig — és fölemelte a bal lábát — egy husvéti nyúl. Látogasd meg azt, amelyiket akarod, mert mind a kettő bolond.

— De énnekem semmi kedvem sincs bolondok közé menni, — jegyezte meg Alisz.

— Sajnálom, — mondta a macska, — ezen nem segíthetek. Mi itt mindnyájan bolondok vagyunk. Én is bolond vagyok, te is bolond vagy.

— Honnan veszed azt, hogy én bolond vagyok?

— Biztosan bolond vagy, — szólt a macska, — különben mit keresnél itt?

Aliszt ez még nem győzte meg, ezért hát tovább kérdezett: — És hogy te bolond vagy, azt honnan tudod?

— Ezt könnyen bebizonyíthatom. A kutya ugye nem bolond?

— Azt hiszem, nem.

— Rendben van, — folytatta a macska. — A kutya ugye morog, ha dühös és a farkát csóválja, ha örül? Nos, énnálam fordítva van, én morgok, ha örülök és a farkamat csóválom, ha dühös vagyok. Ezért vagyok bolond.

— Én inkább azt mondanám, hogy dorombolsz. A macskák nem szoktak morogni.

— Mondd azt, amit akarsz, — szólt a cica. — Nem játszol ma krokettet a királynéval?

— Szeretnék, — válaszolta Alisz, — de még eddig nem vagyok meghíva.

— Nagyon jó, hát akkor majd ott találkozunk, — mondta a macska és eltünt.

Aliszt ez nem nagyon lepte meg, annyira természetesnek találta már ezeket a csodálatos dolgokat. De még el sem fordíthatta tekintetét arról a helyről, ahol a cica ült, amikor hirtelen ujra megjelent.

— Igaz, majdnem elfelejtettem megkérdezni, hogy mi történt a babával? — kérdezte.

— Disznóvá változott, — felelte Alisz nyugodtan és úgy tett, mintha meg sem lepődnék azon, hogy a cica ilyen rendkívüli módon tért vissza.

— Gondoltam, — mondta a macska és ujra eltünt.

Alisz várt egy kicsit, hátha visszajön még, de a macska ezúttal végérvényesen távozott. Ekkor megindult arrafelé, amerre a husvéti nyúl lakásának kellett lennie. — Kalaposmestert láttam már eleget, — gondolta, —

a husvéti nyúl sokkal érdekesebb lesz. És mivel husvét már elmult, talán nem is lesz olyan bolond, — legalább is nem annyira, mint husvétkor. — Amint ezt mondta, fölnézett, hát egy faágon megint csak ott ült a macska.

— Mit is mondtál, mi lett a gyerekből? — kérdezte a macska. — Disznó vagy dísz ló?

— Disznó, azt mondtam, — válaszolta Alisz. — De ha szabad valamit kérnem, ne jelenj meg és ne tűnj el olyan hirtelen. Valósággal szédülök bele.

— Parancsolj kérlek alássan, — szólt a macska és valóban egészen lassan tünt el. Legelőször a farka hegye vált semmivé, legvégül pedig a vigyorgása, ami egy darabig látható volt még akkor is, amikor az egész macska eltünt már.

— Ejha! — gondolta Alisz. — Gyakran láttam már macskát vigyorgás nélkül, de vigyorgást macska nélkül még soha! Ez a legcsodálatosabb dolog, amit életemben tapasztaltam.

Ment, mendegélt, amíg csak a husvéti nyúl házához nem ért. Tüstént látta, hogy csak ebben a házban lakhatik a nyúl, mert a kémények úgy állottak rajta, mint a tapsifülek, a tetőt pedig szőr fedte nád helyett. Olyan nagy volt a ház, hogy Alisz nem is mert hozzá közeledni addig, amíg nem evett egy kicsit a bal kezében lévő gombából, amitől vagy két láb magasra nőtt. De azért mégis csak félt egy kicsikét, amikor közelebb jutott hozzá és váltig mondogatta magában: — Hátha csakugyan bolond hangulatban lesz! Mégis csak jobb lett volna talán, ha először a kalaposmesterhez megyek.

HETEDIK FEJEZET.

A bolond-uzsonna.

A ház előtt egy lombos fa árnyékában terített asztal állt, a husvéti nyúl és a kalaposmester éppen teáztak. Közöttük egy mormota ült, aki mélyen aludt. A másik kettő párnának használta, könyökükkel rátámaszkodtak és a feje fölött beszélgettek egymással. — Ez nagyon kényelmetlen lehet a mormotának, — gondolta Alisz, — de jó, hogy alszik, mert így legalább nem nagyon bánja.

Az asztal nagyon hosszú volt, ők hárman azonban az egyik sarkon szorongtak. — — Nincs hely! Nincs hely! — kiáltották, mikor Aliszt közeledni látták. — De hiszen itt nagyon is sok hely van! — mondta Alisz méltatlankodva és leült az asztal végén egy nagy karosszékbe.

— Parancsolj talán egy kis bort, — bátorította a husvéti nyúl.

Alisz végignézett az asztalon, de azon nem volt semmi más, csak tea. — Én sehol se látok itt bort, — mondotta.

— Nincs is, — szólt a husvéti nyúl.

— Akkor nagyon udvariatlan magától, hogy kínált vele, — felelte Alisz mérgesen.

— Tőled pedig nagyon udvariatlan volt, hogy leültél az asztalunkhoz, anélkül, hogy meghívtunk volna, — mondta a husvéti nyúl.

— Nem tudtam, hogy ez a maguk asztala. Itt jóval több mint háromra van terítve.

— Miért nem vágatod le a hajadat? — kérdezte a kalaposmester, aki egész idő alatt nagy figyelemmel nézte Aliszt és ez volt az első megjegyzése.

— Maga meg tanulja meg, hogy nem illik személyeskedni! — szólt rá Alisz szigorúan. — Ez nagy neveletlenség!

A kalaposmester tágra meresztette szemét ennek hallatára, de csak ennyit mondott: — Mért olyan a holló, mint egy íróasztal?

— No végre valami mulatságos dolog, — gondolta Alisz. — Nagyon örülök, hogy kitalálósdit fogunk játszani. — Azt hiszem, erre a kérdésre meg tudnék felelni, — tette hozzá hangosan.

— Igazán azt hiszed, hogy meg tudnál felelni rá? — kérdezte a husvéti nyúl.

— Igen, azt hiszem.

— Hát akkor mondd meg, mit gondolsz, — folytatta a husvéti nyúl.

— Hiszen úgyis azt teszem, — felelte Alisz. — Legalább is mindig azt gondolom, amit mondok és ez ugyanaz.

— De bizony nem ugyanaz, — vágott közbe a kalaposmester. — Ennyi joggal mindjárt azt is mondhatnád, hogy ha azt mondom: én látom, amit eszem, az ugyanaz, mintha azt mondanám: én eszem, amit látok.

— Sőt azt is mondhatnád, — tette hozzá a husvéti nyúl, — hogyha azt mondom, én szeretem, amit kapok, az ugyanaz, mintha azt mondanám, én azt kapom, amit szeretek.

— Sőt azt is mondhatnád, — tette hozzá a mormota, aki álmában beszélt, — hogyha azt mondom, én lélegzem, mikor alszom, az ugyanaz, mintha azt mondanám, én alszom, amikor lélegzem.

— Tenálad csakugyan ugyanaz, — mondta neki a kalaposmester. A beszélgetés evvel elakadt és a társaság csöndben ült egy darabig. Alisz ezalatt azon gondolkodott, hogy vajjon miért olyan a holló, mint egy íróasztal, de nem tudott rájönni.

A kalaposmester törte meg a csöndet:

— Hányadika van ma? — kérdezte Alisz felé fordulva. Evvel kivette az óráját a zsebéből, majd bosszúsan rázogatni kezdte és a füléhez tartotta.

Alisz gondolkodott egy keveset és így szólt: — Negyedike.

— Két napot késik, — sóhajtott a kalaposmester. — De én mondtam mindjárt, hogy

vaj nem használ az órának! — tette hozzá és dühösen nézett a husvéti nyúlra.

— Pedig a legfinomabb vajat vettük hozzá, — válaszolta szelíden a husvéti nyúl.

— Jó, jó, de biztosan néhány morzsa került belé, — duzzogott tovább a kalaposmester. — Nem lett volna szabad a kenyérkéssel az órára kenni.

A husvéti nyúl kivette az órát a kalaposmester kezéből és sötét arccal nézegette. Azután belemártotta a teájába és újra szemügyre vette. De most sem tudott mást mondani, mint az előbb: — A legfínomabb vajat vettük hozzá.

Alisz a husvéti nyúl válla fölött kíváncsi tekintetet vetett az órára.

— Ez aztán a furcsa óra! — kiáltotta. — Azt mutatja, hogy hányadika van és nem azt, hogy hány óra van!

— Miért mutatná azt, hogy hány óra van? — mormogta a kalaposmester. — A te órád talán azt mutatja, hogy melyik év van?

— Ennek nem volna semmi értelme, — világosította fel Alisz szolgálatkészen. — Nagyon sokáig van egy és ugyanaz az év.

— No látod, — felelte a kalaposmester. — Épp így áll a dolog az én órámmal is.

Aliszt nagyon megzavarta ez a felelet. Úgy érezte, hogy a kalaposmester megjegyzésének nincs semmi értelme, pedig magyarul beszélt. — Ezt nem értem, — mondta a lehető legudvariasabb hangon.

— A mormota ujra elaludt, — szólt a kalaposmester és egy kis forró teát öntött az orrára.

A mormota fölriadt, megrázta a fejét, de a szemét nem nyitotta ki. — Helyes! Helyes! Éppen ezt akartam mondani én is! — kiáltotta.

— Megfejtetted már a találós kérdést? — kérdezte a kalaposmester Alisztól.

— Nem, — felelte Alisz. — Föladom. Mi a megfejtés?

— Halvány fogalmam sincs róla, — mondotta a kalaposmester.

— Nekem sem, — szólt a husvéti nyúl.

Alisz kimerülten sóhajtott föl: — Bizony okosabban is felhasználhatnák az idejüket, minthogy találós kérdéseket adnak föl egymásnak, amelyeknek nincs is megfejtésük.

— Van is neked fogalmad arról, hogy mi az az Idő! — felelte a kalaposmester.

— Már miért ne volna? — kérdezte Alisz.

— Mert nincs, — válaszolta a kalapos és megvetően rázta a fejét. — Biztos vagyok benne, hogy még sohase beszéltél az Idővel.

— Beszélni még csakugyan nem beszéltem vele, — mondta Alisz, — de mindig ütnöm kellett, mikor énekelni tanultam.

— No látod, hogy nem ismered! — szólt a kalaposmester. — Azt hiszed, az megáll neked, hogy megverhesd? Bezzeg ha jó barátságban lennél vele, azt tenné az óráddal, amit csak akarsz. Tegyük föl például, hogy reggel kilenc óra van és éppen el kell kezdeni tanulni. Csak egy jó szót kell súgnod az Időnek, hát egy szempillantás alatt körbe forognak a mutatók az órán és máris félkettő van, ebédidő.

— Bárcsak már lenne! — sóhajtotta a husvéti nyúl.

— Ez csakugyan jó volna, — szólt Alisz

elgondolkozva. — Vagy talán mégse. Nincs most nagy étvágyam ebédelni.

— Egyelőre nincs, — mondta a kalaposmester. — De a kedvedért olyan sokáig maradna félkettő, ameddig csak akarod.

— Maga talán olyan jó viszonyban van az Idővel? — kérdezte Alisz.

A kalapos szomorúan rázta a fejét.

— Nem, nem — válaszolta. — Összevesztünk egymással még a mult husvétkor, — közvetlenül azelőtt, hogy ő megbolondult (teáskanalával a husvéti nyúlra mutatott). Azon a nagy hangversenyen történt, amelyet a Szivkirályné tiszteletére rendeztek és énnekem azt a nótát kellett énekelnem, hogy:

„Jaj de magas, jaj de magas ez a vendégfogadó,
Van-e benne, van-e benne tea rummal eladó!“

Ismered ezt a nótát?

— Ismerek valami ilyesfélét, — válaszolta Alisz.

— Tudod, aztán így megy tovább, — énekelte a kalaposmester:

„Ha nincs benne tea rummal eladó,
Düljön össze ez a vendégfogadó.“

A mormota most megrázta a fejét és elkezdett álmában énekelni: — Jaj de magas, jaj de magas, jaj, jaj, jaj, jaj, jaj, jaj, jaj! —

addig nem hagyta abba a jajgatást, amíg meg nem csípték.

— De hallgasd csak, mi történt, — beszélte tovább a kalaposmester. — Éppen befejeztem az első strófát, amikor a királyné felpattant a helyéről: Tempógyilkos! Megöli az időmértéket! Tüstént vágjátok le a fejét!

— Milyen rettenetes kegyetlenség! — kiáltotta Alisz.

— És ettől kezdve — tette hozzá szomorúan a kalaposmester, — haragszik rám az Idő, amiért bántottam a mértékét. Semmit sem tesz meg, amit kérek tőle és állandóan hat óra van.

Alisznak most világosság gyúlt a fejében. — Hát ez az oka annak, hogy annyi teríték van itt? — kérdezte.

— Ez bizony, — mondta a kalaposmester és sóhajtott. — Mindig uzsonnaidő van és így nem érünk rá ,hogy elmosogassuk az edényeket . . .

— Tehát egy hellyel mindig odább rukkolnak, — egészítette ki Alisz.

— Úgy van, mihelyt az egyik teríték piszkos lesz, — tette hozzá a kalaposmester.

— No és mi történik, ha megint visszakerülnek az asztal elejére? — kérdezte Alisz.

— Beszéljünk talán valami másról! — vágott közbe a husvéti nyúl és ásított egyet. — Ez már unalmas. Ajánlom, hogy inkább az ifjú hölgy meséljen valamit.

— Én nem tudok mesélni, — mondta Alisz bátortalanul.

— Akkor meséljen a mormota! — kiáltották egyszerre a husvéti nyúl és a kalaposmester. — Ébredj mormota! — Evvel két oldalról csipkedni kezdték.

A mormota álmosan nyitotta ki a szemét. — Nem aludtam, — mondta rekedt, gyönge hangon. — Minden szót hallottam, amit beszéltetek cimborák!

— Mesélj valamit! — szólt a husvéti nyúl.

— Igen, kérem meséljen! — beszélte rá Alisz.

— Még pedig gyorsan, — tette hozzá a kalaposmester. — Különben elalszol, mielőtt a végére érnél.

— Hol volt, hol nem volt, volt egyszer három nővér, — kezdte nagy sietve a mormota. — Úgy hívták őket, hogy Erzsi, Lizi és Bözsi. Mindhárman egy mély kút fenekén éltek.

— Miből éltek? — kérdezte Alisz, akit mindig nagyon érdekeltek az evéssel és ivással összefüggő kérdések.

— Szirupból éltek, — felelte a mormota, pár percnyi gondolkodás után.

— Ezt már aztán nem hiszem, — jegyezte meg Alisz. — Hiszen a sok sziruptól megbetegedtek volna.

— Hát mondtam én, hogy nem? — mondta a mormota. — Betegek is voltak, nagyon betegek.

A nővérek csodálatos életmódja nagy gondolkodóba ejtette Aliszt. Sehogyse fért a fejébe a dolog. — Hogy lehet a kút fenekén sziruphoz jutni? — kérdezte.

A husvéti nyúl nagyon komolyan válaszolt: — Tölts magadnak több teát.

— Még eddig nem is töltöttem semmit, — mondta sértődötten Alisz. — S így hát nem tölthetek t ö b b e t.

— Mondd inkább, hogy nem tölthetsz k e v e s e b b e t, — vágott közbe a kalaposmester, — semminél többet tölteni nem nehéz dolog.

— Senki sem kiváncsi a véleményére! — mondta Alisz.

— No, ki személyeskedik most? — kérdezte diadalmasan a kalaposmester.

Alisz nem tudta mit válaszoljon, ezért vett egy kis teát és egy darab vajaskenyeret. Aztán a mormotához fordult és megismételte a kérdést: — Hogy lehet a kút fenekén sziruphoz jutni?

A mormota újra gondolkozott egy-két percig, aztán így felelt: — Az a kút egy szirupkút volt.

— Olyan nincs! — kiáltotta Alisz mérgesen, de a kalaposmester és a husvéti nyúl leintették: — Pszt, pszt! — A mormota rosszkedvűen jegyezte meg: — Ha nem tudsz hallgatni, akkor inkább talán te mondd el a történet végét.

— Nem, nem kérem, — szólt Alisz nagyon udvariasan, — csak folytassa, nem fogom újra félbeszakítani. Talán mégis van valahol szirupkút.

— Van, van, biztosan van! — szólt méltatlankodva a mormota. Azután így folytatta: — A három kis nővér mindenfélét tanult, összeadni, kivonni . . .

— Mit kivonni? — kérdezte Alisz, egészen megfeledkezve ígéretéről.

— Szirupot, — mondta a mormota, ez egyszer minden gondolkozás nélkül.

— Jó volna egy tiszta csésze! — szakította félbe a kalaposmester. — Rukkoljunk mindnyájan egy székkel arrébb.

Evvel már rukkolt is, helyét a mormota

foglalta el, a mormota helyére a husvéti nyúl került és Alisz elég kelletlenül ült le a húsvéti nyúl helyére. A kalaposmester volt az egyetlen, akire nézve előnyös volt a csere, Alisznak azonban sokkal rosszabb volt a helyzete, mint az előbb, mivel a husvéti nyúl éppen akkor döntötte bele a tejes kancsót a tányérjába.

Alisz nem akarta újra megsérteni a mormotát, azért tehát nagyon óvatosan kérdezősködött tovább: — Nem értem, miből vonták ki a szirupot.

— A szirupos kútból, — válaszolta a kalaposmester. — A vizes kútból vizet, a szirupos kútból szirupot. Eh, buta!

— De hiszen a szirup is belül volt, a lányok is belül voltak, mind bent voltak a nővérek kútjában, — mondta Alisz a mormotának, anélkül, hogy annak utólagos megjegyzését figyelemre méltatta volna.

— Bizony a nővérek kutyábban voltak, mint gondolod.

Ez a válasz annyira zavarba hozta szegény Aliszt, hogy egy ideig nem szólt bele a mormota előadásába.

— Kivonni tanultak, — folytatta a mormota, miközben ásított és a szemét dörzsölte, mert ujra nagyon elálmosodott. — A legkülönbözőbb dolgokat vonták ki, mindent, ami csak H-val kezdődik.

— Mért éppen H-val? — kérdezte Alisz.

— Mért ne éppen H-val? — mondta a husvéti nyúl.

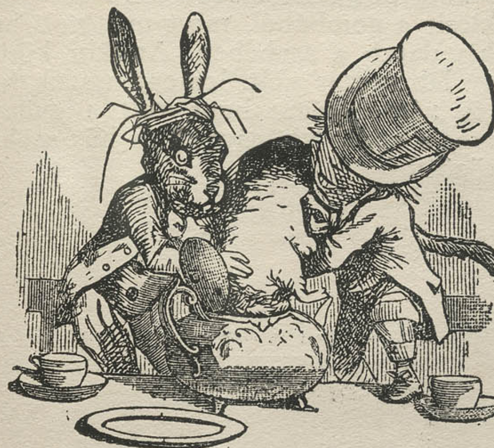
Alisz hallgatott.

A mormota közben lehúnyta a szemét és elszundított. A kalaposmester belecsípett, erre újra felébredt, egyet visított, aztán folytatta: — Mindent, ami H-val kezdődik. Például: huszat, harmincat, hatot, hetet, havat. Vontál ki már valaha havat?

— Nem hiszem, — válaszolta Alisz zavartan.

— Akkor fogd be a szádat! — szólt a kalaposmester.

Ez a gorombaság már több volt a soknál. Alisz sértődötten állt fel és elment. A mormota tüstént mély álomba merült és a többiek sem vettek távozásáról tudomást. Alisz egyszer-kétszer hátra nézett, reménykedve, hátha visszahívják. Amikor utoljára fordúlt meg, a husvéti nyúl és a kalaposmester éppen avval voltak elfoglalva, hogy a mormotát bele gyömöszölték a teáskannába.

— Én bizony többé nem megyek vissza! — gondolta Alisz, miközben ismét az erdőben baktatott. — Ez volt életem legbolondabb uzsonnája!

Alighogy ezt kimondta, észrevette, hogy az egyik fatörzsön ajtó van, amely a fa belsejébe vezet. — Különös, — gondolta magában, — bár nem különösebb, mint akármi más, ami ma történt velem. — Evvel benyitott.

Egyszerre megint a hosszú folyosó tárult eléje a kis üvegasztalkával. — No, ez egyszer okosabb leszek! — mondta, avval lekapta az aranykulcsot és kinyitotta vele az ajtót, amelyik a kertbe vezetett. Azután evett egy kicsit a gombából, mert még volt belőle egy kis darab a zsebében. Amikor körülbelül egy láb magas volt, lement a szűk folyosón, és végre, végre bent volt a gyönyörű kertben, a széles virágágyak és hűs szökőkutak között.

NYOLCADIK FEJEZET.

A királyné krokettje.

A kert ajtajához közel nagy rózsafa állt, rajta fehér rózsák nyíltak, de három kertész szorgalmasan dolgozott, hogy vörösre mázolja őket. Alisz furcsállotta a dolgot és közelebb ment, hogy kihallgassa, mit beszélnek. Amint odaért, hallotta, hogy az egyik így szól: — Vigyázz Ötös, ne csöpögtesd rám a festéket!

— Nem tehetek róla, — morogta az Ötös, — a Hetes lökte meg a könyökömet.

A Hetes fölnézett és így szólt: — Ötös, megint másra kened a hibát!

— Jobb lesz, ha hallgatsz! — mondta az Ötös. — Hallom, tegnap azt mondta a királyné, hogy megértél a lefejezésre.

— Miért? — kérdezte az, aki először beszélt.

— Ahhoz semmi közöd, Kettes! — mondta a Hetes.

— De bizony nagyon is van hozzá köze! — szólt az Ötös. — És én meg is mondom, hogy azért, mert a szakácsnénak tulipánhagymát vitt foghagyma helyett.

A Hetes eldobta az ecsetet és elkezdte

magyarázni a dolgot: — Jó, de azért nagy igazságtalanság volna ... — Ebben a pillanatban észrevette Aliszt, aki mellettük állt, és hirtelen elhallgatott. A többiek is körülnéztek és amint meglátták Aliszt, mélyen meghajoltak előtte.

— Legyen szíves kérem, mondja meg, miért festik vörösre ezeket a rózsákat? — kérdezte Alisz kissé bátortalanul.

Az Ötös és Hetes nem feleltek, hanem a Kettesre bámultak. A Kettes csöndesen megszólalt: — A dolog úgy áll kedves kisasszony, hogy ide vörös rózsafát kellett volna ültetnünk, de mi tévedésből fehéret ültettünk. Ha a királyné ezt megtudja, valamenynyiünknek leütteti a fejét. Ezért kisasszony megteszünk minden tőlünk telhetőt, hogy mire megjön, addigra ...

Az Ötös, aki ezalatt félénken tekintgetett körül, ebben a szempillantásban hangosan felkiáltott: — A királyné, a királyné! — A három kertész tüstént arcra borult. Már hallani lehetett a lábdobogást és Alisz megfordúlt, hogy lássa a királynét.

Először tíz treff-katona jött, mind olyan, mint a három kertész, négyszögletes és lapos. Kezük és lábuk a négyszög sarkaiból nőtt ki. Tíz káró-udvaronc követte őket, kettesével,

mint a katonák. Utánuk a királyfiak jöttek, ezek is tizen voltak és kedvesen, vidáman ugrándoztak, kézen fogva, párosan. Mindegyiküket szív ékesítette. Azután a vendégek következtek, nagyobbrészt királyok és király-

nék, az egyik vendégben Alisz Tapsifülesre ismert. Az gyorsan, idegesen beszélt összevissza, mindenen nevetett, amit mondtak neki s elment Alisz mellett anélkül, hogy ész-

revette volna. A szív-alsók csatlakoztak aztán a menethez, bíborselyem vánkoson vitték a királyi jelvényeket. A sort a SZÍVKIRÁLY és SZÍVKIRÁLYNÉ zárták be.

Alisz nem tudta, nem kell-e neki is arcra borulnia, mint a három kertésznek, de úgy emlékezett, hogy ez körmeneteknél nem szokásos. — Nem is volna értelme, — gondolta magában, — mert ugyan mire való a körmenet, ha az ember az arcán fekszik és nem lát belőle semmit? — Így hát állva maradt és várt.

Mikor a menet szembejött vele, az egész sor hirtelen megállott és ránézett. A királyné szigorúan szólt: — Ki ez? — A Szívalsó, akihez őfelsége e szavakat intézte, nem felelt, csak mosolygott és meghajolt.

— Félkegyelmű! — mondta a királyné és türelmetlenül rázta a fejét. Azután Aliszhoz fordult: — Mi a neved kislányom?

— Alisz, felséged engedelmével, — válaszolt nagyon udvariasan Alisz, de magában tüstént hozzátette: — Ej végre is az egész csak egy csomag kártya! Nem kellett volna megijednem tőlük!

— És kicsodák azok ott? — kérdezte a királyné a három kertészre mutatva, akik a rózsafa körül feküdtek. Mivel mindegyikük a képes felével hasalt a földön, a hátukon pedig az összes jelenlévők egyforma mintát viseltek, nem lehetett tudni, vajjon kertészek-e, katonák, udvaroncok vagy királyfiak.

— Mit tudom én? — mondta Alisz, de magát is meglepte saját bátorsága. — Nem az én dolgom!

A királyné bíborvörös lett a haragtól és egy percig úgy nézett rá, mintha szét akarná

tépni. — Üssétek le a fejét! Üssétek le! — rikácsolta.

— Ostobaság! — szólt Alisz hangosan és határozottan, és a királyné elhallgatott.

A király felesége karjára tette a kezét és félénken megszólalt: — De gondold meg kedves, hiszen még gyermek!

A királyné mérgesen elfordult és így szólt az Alsóhoz: Fordítsd fel őket!

Az Alsó féllábával óvatosan hátukra lódította a kertészeket.

— Keljetek föl! — kiáltotta a királyné, kemény, éles hangon. A három kertész felugrott és elkezdtek hajlongani a király, a királyné, a királyfiak és a többi jelenlévők előtt.

— Hagyjátok abba! — rikácsolta a királyné. — Szédülök belé! — Azután a rózsafára nézett és így folytatta: — Mit csináltatok itt?

A Kettes féltérdre ereszkedett és nagyon alázatosan szólt: — Felséged engedelmével megpróbáltuk . . .

— Látom, — mondta a királyné, szemügyre véve a rózsákat. — Üssétek le a fejüket! — Evvel a menet újra megindult. Három katona hátramaradt, hogy a szerencsétlen kertészeken végrehajtsák az ítéletet. Ezek szegények Alisz segítségét kérték.

— Semmi sem lesz a lefejezésből! — szólt Alisz és mindhármukat egy nagy virágcserépbe dugta. A három katona egy ideig felalá szaladgált, keresgélt, azután nyugodtan a többiek után ment.

— Leütöttétek a fejüket? — ordította a királyné.

— Felséged parancsára, a lefejezés megtörtént! — ordították vissza a katonák.

— Jól van! — ordította újra a királyné. — Tudsz krokettet játszani?

A katonák hallgattak és Aliszra néztek, mert a kérdés kétségen kívül neki szólt.

— Igen, — kiáltott Alisz.

— Gyere hát! — bömbölte a királyné és Alisz csatlakozott a menethez, kiváncsian várva a fejleményeket.

— Ma . . . nagyon szép idő van! — szólalt meg egy félénk hang mellette. Most vette csak észre, hogy Tapsifüles oldalán halad, aki bátortalanul pislog az arcába.

— Nagyon szép, — válaszolt Alisz. — Hol van a hercegnő?

— Pszt, pszt! — mondta Tapsifüles csöndes, ijedt hangon. Rémülten nézett körül, lábujjhegyre állt, száját Alisz füléhez tapasztotta, úgy súgta neki: — Őfelsége kimondta rá a halálos ítéletet!

— Miért?

— Azt mondtad, milyen kár? — kérdezte a nyuszi.

— Nem, — felelte Alisz, — nem azt mondtam, hogy milyen kár, hanem azt kérdeztem, hogy miért.

— Pofon ütötte a királynét! — ujságolta a nyúl. Alisz felkacagott, de Tapsifüles ijedten leintette: — Pszt! A királyné meghallja! Úgy esett a dolog, hogy a hercegnő későn érkezett. A királyné azt mondta . . .

— Mindenki a helyére! — kiáltotta a királyné mennydörgő hangon. A menet szétfutott a szélrózsa minden irányába, egymás hegyén-hátán tolongtak, de néhány perc mulva mindenki a helyén volt és a játék megkezdődött. Alisz soha életében nem látott ilyen csodálatos krokettpályát. Mindenütt

dombok, barázdák voltak, a labdákat élő sündisznók, az ütőket élő flamingók helyettesítették, a kapuk meg katonák voltak, akiknek e célból hátra kellett hajolniok és kezükre, lábukra támaszkodniok.

A legnagyobb nehézség az volt, hogy Alisz kezdetben egyáltalában nem tudott boldogulni a flamingójával. A testét ugyan elég jól tudta a hóna alá szorítani, úgyhogy az állat lábai lefelé lógtak, de amint kecsesen kinyújtott nyakával éppen ütést akart mérni sündisznójára, a flamingó fölemelte a fejét és olyan csodálkozó arckifejezéssel nézett a szemébe, hogy nem tudta visszafojtani a nevetését. De az volt csak igazán szomorú, hogy ha sikerült is lenyomnia a flamingó fejét, akkor meg a sündisznó göngyölődött ki és mászott tovább. Különben akármerre akarta is ütni sündisznóját, mindenütt domb vagy barázda volt az útjában. A meghajlított katonák meg minden pillanatban fölugráltak és a pálya másik végére sétáltak. Mindezen körülményekből Alisz arra a meggyőződésre jutott, hogy igazán nehéz játszmában kell résztvennie.

A játékosok mind egyszerre játszottak anélkül, hogy megvárták volna, míg sor kerül rájuk, ezért folytonos volt a veszekedés,

verekedés a sündisznók miatt. A királynénak csakhamar veszett kedve kerekedett, egyre toporzékolt és körülbelül percenként egyszer kiabálta, hogy: — Üssétek le a fejét!

Alisz meglehetősen kényelmetlenül kezdte érezni magát. Eddig még nem tűzött össze a királynéval, de tudta, hogy erre bármely pillanatban sor kerülhet. — Jaj nekem, mi lesz velem akkor? — gondolta magában. — Itt borzasztóan szeretik lefejezni az embert, csoda, hogy még ennyien életben vannak!

Körülnézett, merre menekülhetne. Éppen azon gondolkozott, vajjon meg tudna-e szökni anélkül, hogy észrevennék, amikor egy csodálatos tünemény vonta magára a figyelmét. Eleinte nem tudta mire vélni a dolgot, de miután egy-két percig figyelte, rájött, hogy az a valami nem más, mint egy nagy vigyorgás. — Ez a facica! — gondolta magában. — Legalább lesz valaki, akivel beszélhetek.

— Hogy érzed magad? — kérdezte a cica, mihelyt elég szája volt hozzá, hogy kinyithassa.

Alisz megvárta, amíg a szemei is megjelennek, akkor bólintott. — Nincs értelme, hogy beszéljek hozzá, — gondolta, — amíg nincsenek itt a fülei, vagy legalább is az egyik füle. — A következő pillanatban megjelent az egész fej, erre Alisz letette a flamingóját és elkezdett a krokettről beszélni, boldogan, hogy valaki hallgatja. A cica úgy látszik azt gondolta, hogy most már eléggé itt van, azért nem jelent meg több belőle.

Alisz panaszkodni kezdett: — Senkise játszik rendesen és mindnyájan olyan borzasztóan veszekednek, hogy az ember nem hallja a saját szavát. Úgy látszik egyáltalában nem ismerik a játékszabályokat, ha pedig ismerik is, nem tartják be őket. Nem is képzeled, mennyire zavar, hogy minden eleven. Például ez a kapu, amelyen most át kellene jutnom, átsétált a pálya másik oldalára. A királyné sündisznója pedig, amelyet kikrokettezhettem volna, elszaladt, amikor meglátta, hogy jövök!

— Szereted a királynét? — kérdezte halkan a macska.

— Csöppet sem! — válaszolta Alisz. — Ő olyan különös... — Ebben a pillanatban észrevette, hogy a királyné mögötte áll és hallgatódzik, ezért gyorsan így folytatta: — Olyan különösen jól játszik, hogy nagyon nehéz egy játszmát nyerni tőle. — A királyné mosolygott és odább állt.

Most a király közeledett Aliszhoz és nagykíváncsian nézegette a fejet. — Kivel beszélgetsz? — kérdezte.

— Ez egy jó barátom... egy facica — válaszolta Alisz, — engedje meg, hogy bemutassam.

— Nem tetszik az arca, — mondta a király, — de azért, ha akarja, megcsókolhatja a kezemet.

— Inkább nem, — szólt a macska.

— Szemtelen! — kiáltotta a király. — Mit bámúlsz rám így? — Evvel Alisz mögé állott.

— Macska nézi a királyt! Ezt már olvastam valahol, de nem emlékszem rá, hogy hol, — mondta Alisz.

— Vigyétek el innen! — rendelkezett a király, aztán odaszólt a királynénak, aki éppen akkor ment el mellette: — Drágám vitesd el innen ezt a macskát!

A királyné minden kérdést, nagyot, kicsit egyaránt egyféleképpen oldott meg. — Üssétek le a fejét! — mondta anélkül, hogy csak oda is tekintett volna.

— Én magam hozom a hóhért — kiáltott hevesen a király és elrohant.

Alisz éppen vissza akart menni megnézni, hogy áll a játék, amikor hallotta, hogy a királyné, aki már messze járt, dühösen rikácsol. Három játékos fejére mondta ki a halálos ítéletet, mert elfelejtették, hogy rajtuk van a sor. Alisz rettenetesen megijedt, mert akkora volt a zűrzavar, hogy ő se tudta sohasem, mikor következik. Elment hát, hogy megkeresse a sündisznóját.

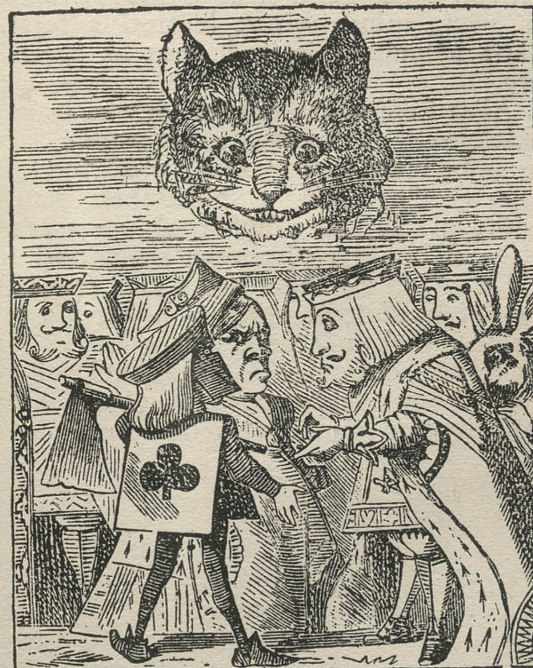
A sündisznó éppen avval volt elfoglalva, hogy egy másik sündisznóval marakodott. Alisz ki akarta használni az alkalmat, hogy egyiket a másikkal kikrokettezze, a dolog csak azért volt nehéz, mert most a flamingója ment a kert másik végébe, ahol hasztalan erőfeszítéseket tett, hogy fölrepüljön egy fára.

Végre sikerült elfognia és visszahoznia a flamingót, de ezalatt a sündisznók már befejezték a marakodást és egyiknek se volt se híre, se hamva. — Nem olyan nagy baj, — gondolta Alisz, — a kapuk is már mind a pálya másik oldalára mentek. — A flamingót a hóna alá szorította, hogy ne tudjon újra elszökni és visszament barátjához egy kicsit beszélgetni.

Mekkora volt azonban meglepetése, amikor odaért és látta, hogy nagy csoportosulás van a facica körül. A hóhér, a király és a királyné nagyban veszekedtek, mind a hár-

man egyszerre beszéltek, a többiek azonban mélyen hallgattak és nagyon nyomott hangulatban voltak.

Amint Aliszt meglátták, mind a hárman hozzá szaladtak, hogy ő döntse el a vitát.

Mindegyik előadta a maga érveit, de mivel egyik túlkiabálta a másikat, nagyon nehéz dolog volt kihámozni, hogy ki mit beszél.

A hóhér azt állította, hogy nem lehet leütni valakinek a fejét, akinek nincs teste, amiről leüssék. Ilyesmi még egész hóhérsága

alatt nem fordult elő és nincs semmi kedve hozzá, hogy vénkorára kezdjen új módit.

A király azt magyarázta, hogy minden, aminek feje van, az lefejezhető és aki mást mond, az ostoba.

A királyné viszont azt mondta, ha a legrövidebb időn belül nem döntenek az ügyben, végig mindenkinek leütteti a fejét. — Emiatt némult el és ijedt meg az egész társaság.

Alisz nem tudta mitévő legyen, ezért hát így felelt: — A macska a hercegnőé, legelőször is hallgassuk meg az ő véleményét.

— A hercegnő a börtönben van, — mondta a királyné a hóhérnak, — vezesd őt ide! — A hóhér nyílsebesen száguldott tova.

De ebben a pillanatban a cica feje homályosodni kezdett és mikor a hóhér visszatért a hercegnővel, már nem volt sehol. A király és a hóhér vérbenforgó szemekkel rohantak föl-alá, hogy megkeressék, a társaság többi része azonban visszatért a játékhoz.

KILENCEDIK FEJEZET.

A hamis teknősbéka meséje.

— Nem is hiszed kedves öregem, milyen boldog vagyok, hogy láthatlak, — mondta a hercegnő. Szeretettel fogta karon Aliszt és sétálni vitte.

Alisz nagyon örült, hogy a hercegnő ilyen barátságos hozzá és úgy vélte, hogy biztosan a sok borstól volt olyan vad, amikor először találkoztak a konyhában.

— Ha én hercegnő lehetnék, — gondolta, — bár nem volt sok reménye hozzá — egyáltalában nem tartanék borsot a konyhámban. Jó levest bors nélkül is lehet főzni. Valószínűleg csak a bors teszi, hogy az emberek olyan hirtelen haragúak. — Nagyon boldog volt, hogy sikerült egy új szabályt felfedeznie. — Az ecet savanyúvá teszi őket, a szegfűszeg keserűvé, az árpacukortól és hozzá hasonlóktól meg kedvesek lesznek. Ha ezt mindenki tudná, nem takarékoskodnának úgy ezekkel a dolgokkal.

Közben majdnem megfeledkezett a hercegnőről és összerezzent, amikor az a füle mellett megszólalt: — Valamin gondolkoztál drágám, amitől elfelejtettél beszélni. Most

nem tudom megmondani, hogy mi ebből a tanulság, de ha egy kicsit vársz, majd eszembe jut.

— Talán nincs is, — kockáztatta meg Alisz.

— Lári-fári! Gyerek vagy! — szólt a hercegnő. — Mindenben van tanulság, csak meg kell keresni. — Beszéd közben mindig közelebb furakodott Aliszhoz.

Alisz nem igen volt elragadtatva ettől a nagy közelségtől, először, mert a hercegnő igazán nagyon csúnya volt, másodszor, mert kellemetlenül hegyes állát állandóan Alisz vállára támasztotta.

Alisz nem akart udvariatlan lenni, ezért némán beletörődött sorsába. — Most sokkal jobban megy a játék, — mondta csak azért, hogy mondjon valamit.

— Úgy van, — szólt a hercegnő, — és ebből az a tanulság, hogy addig jár a korsó a kútra, amíg eltörik.

— Mintha valaki azt mondta volna egyszer, hogy mindenki a maga dolgával törődjék, — gúnyolódott Alisz.

— No igen, hiszen ez ugyanazt jelenti, — mondta a hercegnő és kis hegyes állát Alisz vállába fúrta, — és ebből meg az a tanulság, hogy aki másnak vermet ás, maga esik bele.

— Nagyszerű, hogy megtalálja mindenben a tanulságot, — gondolta Alisz.

— Merem állítani, hogy csodálkozol rajta, mért nem ölelem át a derekadat, — szólt kis szünet után a hercegnő. — Ennek csak az az oka, hogy nem tudom, milyen kedve van a flamingódnak. Vagy akarod, hogy megpróbáljam?

— Nem lehet tudni, hátha csíp! — válaszolta Alisz óvatosan, mert egyáltalában nem volt inyjére ez a nagy bizalmaskodás.

— Nagyon igaz, — helyeselte a hercegnő, — a flamingó épp úgy csíp, mint a mustár. És mi ebből a tanulság? Madarat tolláról, embert barátjáról.

— Csakhogy a mustár se nem madár, se nem ember, — jegyezte meg Alisz.

— Igazad van, mint rendesen, — szólt a hercegnő. — Bámulatos, milyen világosan tudod kifejezni magad.

— Azt hiszem, hogy a mustár ásvány, — mondta Alisz.

— Hát persze, hogy az, — erősítette a hercegnő, aki gondolkodás nélkül elhitt mindent, amit Alisz mondott. — Van is itt a közelben egy nagy mustár b á n y a. És mi ebből a tanulság? Székely támad, székely b á n j a.

— Most jut eszembe! — kiáltott Alisz, aki nem ügyelt a hercegnő utolsó megjegyzésére. — A mustár az növény! Nem látszik rajta, de azért az.

— Teljesen egyetértek veled! — mondta

a hercegnő. — Legyél aminek látszani akarsz, vagy hogy még egyszerűbben fejezzem ki magam, ne képzeld magad sohasem másnak, mint amilyennek mások előtt látszol, látszottál vagy látszani akartál, különben másnak látszol mások előtt, mint amilyen voltál.

— Azt hiszem, jobban megértettem volna, ha leírtam volna, amit mond, — szólt nagyon udvariasan Alisz, — így nem nagyon tudtam követni.

— Ez mind semmi ahhoz képest, amit mondani tudnék, ha akarnék, — szerénykedett a hercegnő.

— Kérem, én miattam ne erőltesse meg magát. Nekem ez is elég hosszú volt.

— Óh, megerőltetésről aztán igazán szó sem lehet! — szólt a hercegnő. — Sőt hogy lásd, mennyire szeretlek, neked ajándékozok mindent, amit eddig mondtam.

— Olcsó ajándék, — gondolta Alisz. — Még jó, hogy a születésnapi ajándékokat nem így intézik el. — De ezt nem merte hangosan mondani.

— Megint gondolkozol? — kérdezte a hercegnő és hegyes állával újra Alisz vállába szúrt.

— Csak szabad gondolkozni? — méltatlankodott Alisz, mert már kezdte unni a dolgot.

— Szabad, — mondta a hercegnő, — mint ahogy a disznóknak is szabad repülni. És mi ebből a t . . .?

Ekkor Alisz nagy meglepetésére a hercegnőnek torkán akadt a hang, mielőtt még kedvenc szavát, a tanulságot kimondhatta volna. Karja, amely az Aliszéba volt fűzve, remegni kezdett. Alisz fölnézett, hát

szemben velük ott állt a királyné, keresztbefont karokkal, homlokát összeráncolva, látni lehetett, hogy vihar közeledik.

— Mi . . . mi . . . milyen szép idő van ma felség . . . , — mondta a hercegnő csöndes, elhaló hangon.

— Annyit mondok neked, — rikácsolta a királyné és a lábával dobbantott hozzá, — vagy eltakarodsz innen, vagy leüttetem a fejedet. Válassz, de rögtön!

A hercegnő választott és úgy elillant, mint a kámfor.

— Folytassuk a játékot! — szólt a királyné, de Alisz annyira meg volt ijedve, hogy egy szót se tudott kinyögni. Szótlanul mentek vissza a krokettpályára.

A vendégek ezalatt kihasználták a királyné távollétét, abbahagyták a játékot és az árnyékba húzódtak, de mihelyt meglátták, hogy újra itt van, lélekszakadva rohantak vissza. A királyné már messziről kiáltotta, hogy egy pillanatnyi késés az életükbe kerül.

Tovább játszottak tehát, de a királyné nem hagyta abba a veszekedést és mindenkire rárivallt: — Üssétek le a fejét! — A katonák rögtön őrizetbe vették az elítélteket és ezért föl kellett kelniök a földről, ahol a kapukat helyettesítették. Vagy egy fél óra mulva már egy kapu sem volt és az összes játékosok, a királyt, királynét és Aliszt kivéve, halálra voltak ítélve.

Ekkor a királyné megállt, nagyot fújt, aztán Aliszhoz fordult: — Láttad már a hamis teknősbékát?

— Nem, — válaszolta Alisz, — még csak azt se tudom, mi az a hamis teknősbéka.

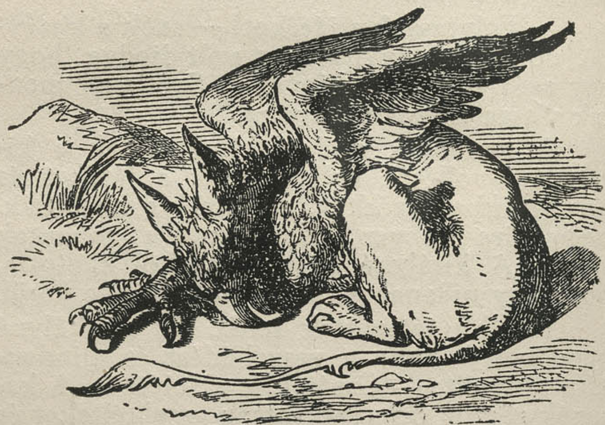
— A hamis teknősbéka az az állat, amiből a hamis teknősbékalevest csinálják.

— Sose láttam és sose hallottam róla.

— Hát akkor gyere, majd elmeséli neked a történetét.

Alisz elmenőben hallotta még, hogy a király halkan így szólt a társasághoz: — Mindnyájatoknak megkegyelmezek.

— Hála Istennek, — gondolta Alisz, mert nagyon szomorú volt, hogy a királyné ennyi kivégzést rendelt el.

Nemsokára egy griffre bukkantak, amelyik a napon feküdt és mélyen aludt. (Ha nem tudjátok, mi az a griff, nézzétek meg a képet!)

— Föl, lusta dög! — kiáltott a királyné. — Vezesd tovább ezt a fiatal hölgyet, aki látni akarja a hamis teknősbékát és hallani akarja a történetét. Nekem vissza kell mennem, mert egy pár kivégzést rendeltem el,

amelyeknél jelen akarok lenni! — Evvel elment és Aliszt otthagyta a griffel.

Alisz nem volt nagyon elragadtatva ettől a szörnyetegtől, de azért ott maradt, mert azt gondolta, nem érheti itt sem nagyobb veszély, mint a vad királyné mellett.

A griff felült és megdörgölte a szemét. Azután megvárta, amíg a királyné eltűnt és akkor elröhögte magát. — Jó vicc! — mondta félig magának, félig Alisznak.

— Mi a jó vicc?

— Mi? Hát ő. Ez az ő bolondériája. Még eddig soha senkit se végeztek ki. Most pedig gyerünk!

— Mindenki azt mondja itt, hogy gyerünk! — Még soha életemben nem parancsolgattak nekem ennyit! — gondolta Alisz, de azért követte a griffet.

Nem kellett messze menniök, amíg meglátták a hamis teknősbékát. Szomorúan és magányosan üldögélt egy sziklapárkányon és amikor közelebb jöttek, Alisz hallotta, hogy úgy sóhajtozik, mintha a szíve hasadna meg. Mindjárt megszánta szegényt és megkérdezte a grifftől, hogy mi bántja annyira. A griff majdnem ugyanazt felelte, mint az előbb: — Ez mind az ő bolondériája. Semmise bántja. Gyerünk!

Mikor fölértek a sziklára, a hamis teknősbéka rájuk nézett, nagy szemei könnyben úsztak és nem szólt semmit.

— Egy fiatal hölgy van itt, — szólt a griff, — és a történetedet akarja hallani.

— El fogom mondani neki, — mondta a hamis teknősbéka mély, hamis hangon. — Üljetek le mind a ketten és egy szót se szóljatok, amíg be nem fejeztem az előadást.

Alisz és a griff helyet foglaltak és pár percig mind a hárman mély hallgatásba merültek. Alisz azt gondolta magában: — Nem is tudom elképzelni, hogy akarja befejezni a történetét, ha el se kezdi. — De azért türelmesen várt.

— Egyszer... — mondta végre a hamis teknősbéka és egy nagyot sóhajtott, — egyszer én is igazi teknősbéka voltam.

Most megint nagyon hosszú csend következett, amelyet csak néha tört meg a griff hangos krákogása: — Hjkrrh! — A hamis teknősbéka szívtépően zokogott. Alisz azt hitte, hogy most fel kellene állnia és azt kellene mondania: — Köszönöm uram az érdekes elbeszélést! — De aztán azt gondolta, hogy hátha még jön valami, így hát ülve maradt és hallgatott.

Végre megnyugodott a hamis teknősbéka és folytatni tudta a mesét, bár még felcsuklott néha-néha: — Amikor még kicsinyek voltunk, a tengerbe jártunk iskolába. Egy vén teknősbéka volt a tanítónk, úgy hívtuk, hogy c e t !

— Mért hívtátok úgy, hogy cet, ha teknősbéka volt? — kérdezte Alisz.

— Azért hívtuk úgy, hogy c e t, mert ő tanította az á-bé-c e t! — felelte mérgesen a hamis teknősbéka. — Igazán ostoba vagy!

— Bizony szégyelheted magad, hogy ilyen egyszerű dolgokat kérdezel, — tette hozzá a griff. Aztán mind a ketten mély hallgatásba merültek és úgy néztek szegény Aliszra, hogy az a föld alá szeretett volna sülyedni szégyenében. Végre a griff törte meg a csöndet és így szólt a hamis teknősbéká-

hoz: — Folytasd öreg komám, különben estig se készűlsz el! — A teknősbéka folytatta:

— Igen, a tengerbe jártunk iskolába, amit talán nem is fogsz elhinni...

— Én nem mondtam, hogy nem hiszem! — vágott közbe Alisz.

— Mondtad! — szólt a hamis teknősbéka.

— Fogd be a szád! — tette hozzá a griff, mielőtt még Alisznak ideje lett volna válaszolni. A hamis teknősbéka tovább beszélt:

— A legjobb nevelésben részesültünk, és bizony akár hiszed, akár nem, mindennap mentünk iskolába.

— Én is mindennap mentem, — mondta Alisz, evvel nem kell olyan nagyon büszkélkedned!

— Külön óráitok is voltak? — kérdezte a hamis teknősbéka kissé megszeppenve.

— Hogyne, — válaszolt Alisz, — mi franciát és zenét is tanultunk.

— És mosást nem? — faggatta tovább a hamis teknősbéka.

— Persze, hogy nem! — méltatlankodott Alisz.

— Oh, akkor te nem jártál olyan jó intézetbe, mint én! — mondta a hamis teknősbéka és nagy megkönnyebbülés volt a hangjában. — Nálunk a számla végén mindig ez állott: Francia, zene és mosás — külön.

— Nálad persze ez nem szerepelt, — szólt Alisz, — hiszen a tenger fenekén éltél.

— Bizony nem, — mondta a hamis teknősbéka szomorú sóhajjal, — én a különórákat nem tudtam megfizetni. Csak a rendes tantárgyakat tanulhattam.

— Mik voltak azok? — kérdezte Alisz.

— Először is helyes-sírást tanultunk, — válaszolta a hamis teknősbéka. — Azután a négy számtani alapműveletet: összekapni, kidobni, szorongni és oszlani.

— Milyen tantárgy az az összekapás? — szólt közbe Alisz. — Még sohasem hallottam róla.

A griff meglepetésében mind a két patáját fölemelte. — Nem tudod, mi az összekapni? — kiáltotta. — De hogy kidobni, mit jelent, azt remélem tudod!

— Igen, — felelte Alisz bátortalanul.

— Nahát akkor ostoba vagy, ha nem tudod mi az összekapni!

Alisz nem mert tovább kérdezősködni, így hát újra a hamis teknősbékához fordult: — Mit tanultatok még?

— Tanúltunk falástant, — válaszolta a hamis teknősbéka, uszonyán számlálva a tantárgyakat. — Egy öreg hal halgebra és vizika órákat adott és hetenként egyszer jött egy rajztanár, aki rajzani tanított.

— Hát az hogy megy? — kérdezte Alisz.

— Ezt sajnos nem tudjuk megmutatni neked, — mondta a hamis teknősbéka. — Ebben nem voltam nagyon tehetséges, a griff meg egyáltalában nem is tanulta.

— Nem volt időm, — szólt a griff. — Én ehelyett klasszikus nyelveket tanúltam egy öreg ráktól.

— Én ilyen dolgokat sohase tanultam, — sóhajtotta a hamis teknősbéka. — Pedig azt mondják, nagyszerűen tanított görögni.

— Bizony, bizony, — sóhajtott a griff is és mind a ketten eltakarták arcukat a lábukkal.

— Hány órátok volt naponta? — szakította meg Alisz a csöndet, hogy másra terelje a beszélgetést.

— Első nap tíz, második nap kilenc és így tovább, — mondta a hamis teknősbéka.

— Milyen különös órarend, — csodálkozott Alisz.

— Természetes, — jegyezte meg a griff. — Ha több lett volna az óra, mindenkinek megnyúlt volna az orra.

Ez a válasz annyira meglepte Aliszt, hogy

csak egy idő múlva jutott újra szóhoz: — A tizenegyedik nap akkor mindig ünnepnap volt.

— Persze, hogy ünnep volt! — felelte a hamis teknősbéka.

De Alisz tovább kíváncsiskodott: — És mit csináltatok a tizenkettedik napon?

— Beszéljünk másról! — szakította félbe nagyon határozottan a griff. — Most taníts meg valami játékra!

TIZEDIK FEJEZET.

A ráknégyes.

A hamis teknősbéka mélyet sóhajtott és uszonyával megdörgölte a szemét. Aliszra nézett és beszélni akart, de pár percig nem tudott szóhoz jutni a zokogástól. — Egészen olyan most, mintha csontot nyelt volna, — mondta a griff. Evvel rázogatni kezdte és nagyokat ütögetett a hátába. A hamis teknősbéka végre visszanyerte a hangját és megszólalt, de a könnyei még egyre potyogtak:

— Te még valószínűleg nem sokáig éltél a tenger fenekén...

— Nem, — válaszolta Alisz.

— ...És talán még sohase mutattak be egy tengeri ráknak.

— De egyszer kóstoltam egyet... — akarta mondani Alisz, ám még idejekorán észbekapott és így szólt: — Nem, sohasem.

— Így hát fogalmad se lehet róla, milyen csodálatosan szép dolog a ráknégyes.

— Valóban nincs róla fogalmam, — felelte Alisz. — Miféle tánc az?

— Ide figyelj! — kezdte magyarázni a griff. — Először is a tengerpart mentén kell sorakozni.

— Két sorba! — ordította a hamis teknősbéka. — Fókák, teknősök, satöbbi. Akkor a kagylókat eltávolítják az útból...

— Ami mindig némi időt vesz igénybe... — vágott közbe a griff.

— Ami alatt te kettőt lépsz előre...!

— És egy tengeri rákot kérsz fel párnak!!

— Kettőt előre, és vissza a párhoz!!!

— Aztán rákcsere és ugyanolyan rendben haza!!!

— Aztán bedobod!!!

— A rákodat!!!

— A tengerbe, amilyen mélyre csak tudod!!!

— Utána úszol!!!

— Bukfencet vetsz a vízben!!!

— Újabb rákcsere!!!

— Aztán haza és vége az első figurának, — fejezte be fáradtan a hamis teknősbéka. Ő is, a griff is egész idő alatt azon igyekeztek, hogy túlbömbölljék egymást és úgy ugráltak, mint az őrültek, most azonban nagyon komolyan és szomorúan ültek le és Aliszra néztek.

— Nagyon szép tánc lehet, — mondta félénken Alisz.

— Akarod látni, hogy megy? — kérdezte a hamis teknősbéka.

— Szeretném.

— Gyere, megpróbáljuk az első figurát! — kérte föl a hamis teknősbéka a griffet. — Nem is kell hozzá rák. De ki fog énekelni?

— Te énekelj!— mondta a griff. — Én már elfelejtettem a szöveget.

Evvel már rá is kezdték. Nagyon ünnepélyesen körültáncolták Aliszt, néha-néha, ha túl közel mentek el mellette, a lábára is hág-

tak. Elülső patájukkal a taktust ütötték és közben a hamis teknősbéka nagyon lassan és nagyon szomorúan énekelte a következő dalt:

Rajta gyorsan! Gyere bátran! — szólt a fogas a csigának,
Sokan jönnek még utánunk, mindjárt a farkunkra hágnak.
Máris itt a vízikígyó, hemzseg a part, látod ott ni!
Csiga-biga gyere velem, gyere velem táncot ropni!
Jössz-e, nem jössz, jössz-e, nem jössz, jössz-e velem
[táncot ropni,
Jössz-e, nem jössz, jössz-e, nem jössz, nem jössz velem
[táncot ropni?

Nem is tudod, milyen jó lesz, milyen pompás mily remek,
Ha a partról hűs habokba belevetnek tégedet!
De a csiga félresandít: — Nem vagyok én a víz híve,
Nem is leszek, amíg élek! Nem megyek én be a vízbe!
Nem leszek én, nem vagyok én, nem leszek én a víz híve,
Nem megyek én, nem leszek én, nem megyek én be a vízbe!

Ám a fogas azt felelte: — Gyere bátran, fogd a farkom,
Hogyha be is úszol mélyen, majd kijössz a tulsó parton.
Itt is egy part, ott is egy part, meg lehet azt könnyen [szokni,
Csiga-biga gyere velem, gyere velem táncot ropni!
Jössz-e, nem jössz, jössz-e, nem jössz, jössz-e velem [táncot ropni,
Jössz-e, nem jössz, jössz-e, nem jössz, nem jössz velem [táncot ropni?

— Köszönöm szépen, nagyon szép volt, — mondta Alisz boldogan, hogy már vége van. — Milyen csodálatos volt ez a különös ének arról a fogasról.

— Ó, a fogas ... — szólt a hamis teknősbéka — ó ..., úgy-e láttál már fogast?

— Hogyne, — válaszolta Alisz. — Minálunk gyakran csinálják eb ... — A szó végét még sikerült idejekorán elharapnia.

— Nem tudom ugyan, hogy micsoda ebről beszélsz, — viszonozta a hamis teknősbéka, — de ha nálatok olyan gyakran van, akkor nyilván tudod is, hogy milyen.

— Tudom hát, — felelte Alisz. — Citrom van a szájában és ki van rántva.

— Kirántva éppen nincsen, az a vízben hamar leáznék róla. De citrom az igazán van a szájában, — szólt a hamis teknősbéka. Evvel ásított egy nagyot és behúnyta a szemét.

— Hogy miért van mindig citrom a szájában, azt már mondja el a griff.

— Azért, — magyarázta ez, — mert egyszer táncolni akart egy rákkal. Ezért beledobták a vízbe. Ezért jó nagyot esett. Ezért egy citromot szorított a szájába, hogy el ne harapja a nyelvét. De úgy szorította, hogy soha többé nem tudta elengedni. Ezért.

— Köszönöm, — mondta Alisz. — Nagyon érdekes volt. Még sohase hallottam enynyit a fogasról.

— Még többet is mondhatok róla, ha akarod, — dicsekedett a griff. — Tudod, hogy miért hívják a fogast fogasnak?

— Nem tudom. Miért?

— Azért, mert arra akasztják a ruhákat, — mondta nagyon ünnepélyesen a griff.

Alisz bámult. — Hogy lehet egy halra ruhákat akasztani?

— Micsoda? — kérdezte a griff.— Hát te mire akasztod a ruháidat?

Alisz gondolkozott egy kicsit, aztán így felelt: — Én? Hát a ruhafogasra!

— Látod? — folytatta mély hangon a griff. — A víz alatt is fogasra akasztják a ruhákat. Most tudod.

— Ki hord ruhát a víz alatt? — érdeklődött tovább Alisz.

— No hallod! —

felelte türelmetlenül a griff, — a tengeri kígyók, teknősbékák, rákok! Ezt ugyan minden gyerek megmondta volna neked!

— Ha én lettem volna az a fogas, — szólt Alisz, akinek még mindig a hamis teknősbéka énekén járt az esze, — azt mondtam volna annak a vízikígyónak ott mögöttem: Maradj csak hátul! Nincs rád szükségünk!

— De bizony szükségük volt rá, — válaszolta a hamis teknősbéka. — Az okos hal sohasem utazik vízikígyó nélkül!

— Igazán? — csodálkozott Alisz.

— Bizony igazán, — szólt a hamis teknősbéka. — Ha jönne hozzám egy hal és azt mondaná, hogy utazni megy, az első kérdésem az volna, visz-e vízikígyót?

— Miért?

— Azért, — válaszolta a hamis teknősbéka, — mert ha útközben megbetegszik, van aki k í g y ó gyítja.

A griff ekkor Aliszhoz fordult: — Most te beszéld el a kalandjaidat!

— Elbeszélhetem, — felelte Alisz, — ma reggeltől kezdve. A tegnapi dolgokat már nem mesélem el, ennek semmi értelme sem volna. Tegnap én még egészen másvalaki voltam.

— Ezt nem értem. Magyarázd meg! — mondta a hamis teknősbéka.

— Nem, nem! Előbb a kalandokat halljuk! — tiltakozott türelmetlenül a griff. — Ha megmagyaráznak valamit, az mindig olyan rettenetesen sokáig tart.

Alisz tehát belefogott viszontagságai elmondásába, onnan kezdve, hogy Tapsifülest megpillantotta. A két állat kétfelől olyan közel furakodott hozzá és úgy meresztette a

szemét és tátotta a száját, hogy bizony kezdetben egy kicsit kellemetlenül érezte magát. Mind a ketten nyugodtan hallgatták az elbeszélést, egészen addig, amíg Alisz ahhoz a részhez nem ért, ahol fordítva mondta fel a hernyónak a J á n o s b á c s i t. Itt a hamis teknősbéka mélyet sóhajtott és közbeszólt: — Nagyon különös.

— Olyan különös, hogy már különösebb nem is lehet, — erősítette a griff is.

A hamis teknősbéka elgondolkozott. — Azt mondod, egészen másképpen jöttek a szavak, mint ahogy akartad. Erre már magam is kíváncsi vagyok. Szólj neki, hogy mondjon fel egy verset, — fordult a griffhez, mintha ennek a szava Alisz előtt többet nyomna a latban.

— Kelj föl és szavald el az A n y á m t y ú k j á t! — parancsolta a griff.

— Borzasztó, hogy rendelkeznek velem ezek az állatok, — gondolta Alisz. — Most meg már a leckémet kérdezik ki. Mintha csak az iskolában volnék! — Fölállt és belekezdett a versbe, de fülében még ott csengett a hamis teknősbéka éneke, úgy hogy azt se tudta, mit mond. Megint nem úgy sikerült, mint ahogy kellett volna.

Ejh, mi a kő! rák anyó, kend
A fazékban fő már ott fent?
Köménymagos vízbe teszik,
Szép piros lesz, ha kiveszik.
Vígan pirul a lábosban,
A királyfi sem él jobban.

— Ez nem ugyanaz, mint amit én gyerekkoromban tanultam, — vélte a griff.

— Én még nem is hallottam ezt! — mondta a hamis teknősbéka. — De nagy szamárság lehet, mert nem értem.

Alisz nem felelt. Leült, arcát tenyerébe rejtette és nagyon, nagyon szerette volna, ha már egyszer valami rendes dolog is történnék.

— Kérünk magyarázatot! — sürgette a hamis teknősbéka.

— Azt hiszed, meg tudja magyarázni? — kérdezte a griff. — Inkább folytassa tovább!

— De én nem értem ott azt a dolgot, avval a fővéssel! — makacskodott a hamis teknősbéka. — Ha megfőzték, akkor nem élhetett úgy, mint egy királyfi.

Alisz zavartan sütötte le a szemét és szerette volna másra terelni a beszélgetést.

De a griff nem hagyta. — Folytasd tovább — mondta. — Itt szaladgál föl és alá...

Alisz nem mert ellenkezni, bár határozottan érezte, hogy nem fog menni. Reszkető hangon folytatta:

Még a ládára is fölszáll,
A fogassal víg táncot jár.
Ezért aztán, kedves jó rák,
Meghálálja pompás dolgát!
Iparkodjék, ne legyen ám
Tojás szűkében az anyám!

— Most meg már ráktojásról beszél! — szakította félbe a hamis teknősbéka. — Minek mondod ezt a sok butaságot, ha nem magyarázod meg? Ez a legislegzavarosabb dolog, amit valaha hallottam!

— Igen, én is azt hiszem, hogy jobb lesz, ha abbahagyod! — mondta a griff is, amit Alisz boldogan vett tudomásul.

— Próbáljunk még egy figurát a ráknégyesből, vagy akarod, hogy inkább a hamis teknősbéka énekeljen valamit? — kérdezte a griff.

— Ó, kérem, inkább a hamis teknősbéka énekeljen, ha lenne olyan szíves, — válaszolta Alisz oly hevesen, hogy a griff valósággal megsértődött. — Hm, — szólt. — Ízlés dolga. Hát akkor, öreg cimbora, énekeld el a teknősbékaleves-nótát!

A hamis teknősbéka mélyet sóhajtott és elkezdte zokogástól meg-megcsukló hangon:

Nagyszerű étel! Levesek dísze,
A színe zöld és pompás az íze.
Mindent mi jó, tesznek belé,
Levesek dísze, drága lé!
Levesek dísze, drága lé!
    Drá-ága lé-é!
    Drá-ága lé-é!
Levesek dí-ísze
    Drá-ága lé-é!

Nagyszerű étel! Ki egyszer ette,
Az mindennél jobban megszerette!
El nem felejt az soha, ké
t garast érő drága lé!
Két garast érő drága lé!
    Drá-ága lé-é!
    Drá-ága lé-é!
Levesek dí-ísze,
    DRÁ-Á-GA LÉ!

— Kar, ismételni! — kiáltotta a griff és a hamis teknősbéka újból rázendített. Ebben a pillanatban a távolból kiáltás hangzott: — A tárgyalás megkezdődik!

— Gyere! — kiáltotta a griff és Aliszt kézenfogva elrohant vele, anélkül, hogy a dal végét bevárta volna

— Micsoda tárgyalás? — lihegte Alisz futás közben, de a griff csak ennyit mondott: — Gyere! — Evvel még gyorsabban szaladt, miközben egyre halkabban és halkabban hozta feléjük a szél a dal szomorú szavait:

Levesek di-ísze
Drá-ága lé-é!

TIZENEGYEDIK FEJEZET.

Ki lopta el a tortát?

Amikor megérkeztek a tárgyalás színhelyére, a Szívkirály és Szívkirályné trónszéken ültek. Nagy csődület vette körül őket, kismadarak, állatok, kártyák. Az Alsó a trónus előtt állott láncraverve, két oldalt egy-egy katona őrízte. Tapsifüles közel ült a királyhoz, egyik kezében trombitát, a másikban egy pergamenttekercset szorongatott. A terem közepén asztal volt, rajta egy óriási torta, amely olyan csábítóan mosolygott, hogy Alisznak még a nyála is kicsordúlt. — Bárcsak hamar vége volna a tárgyalásnak, hogy körülhordják a tortát! — gondolta. De mivel erre kevés kilátás volt, kiváncsian nézegetett körül, hogy az időt valahogyan agyonüsse.

Alisz eddig még sohasem volt tárgyaláson, de könyvekben már olvasott róla. Örült, hogy majdnem mindenről tudta, hogy micsoda. — Ez a bíró, — gondolta magában, — akinek az a hosszú parókája van!

Maga a király volt a bíró. Koronáját a parókája fölött hordta. Ha kíváncsiak vagytok rá, hogy festett, nézzétek meg a címké-

pet! Ez egyáltalában nem volt előnyös viselet és nem is állt jól neki.

— Ez meg az esküdtszék, — gondolta Alisz, — ez a tizenkét állat pedig csupa esküdt. — Bizony, az mind állat volt, némelyik négylábú, némelyik madár. Alisz még néhányszor elismételgette utolsó szavait, mert meg volt győződve róla, — valljuk meg, teljes joggal, — hogy az ő korában még nagyon kevés kislány érti meg így ezeket a dolgokat.

A tizenkét esküdt palatáblákra írt valamit nagy buzgalommal. — Mit csinálnak ezek? — kérdezte Alisz suttogva a grifftől. — Micsoda írnivalójuk lehet a tárgyalás megkezdése előtt?

A nevüket írják föl, — sugta vissza a griff. — Attól félnek, hogy elfelejtik a tárgyalás végéig.

— Buta népség! — mondta Alisz felháborodva, de hirtelen elhallgatott, mert Tapsifüles rákiáltott: — Csöndet kérek! — A király fölvette ókuláréját és kíváncsian nézegetett körül, ki az a vakmerő, aki beszélni merészelt.

Alisz átnézett az esküdtek válla fölött és látta, hogy mindnyájan leírták a palatáblájukra, amit mondott: — Buta népség! — Azt is látta, hogy egyikük nem tudta, hogy kell elválasztani „buta“ és ezért a szomszédjához kellett fordulnia felvilágosításért. — Még vége sem lesz a tárgyalásnak, — gondolta Alisz, — és már is olyan zavar lesz a palatáblákon, hogy senkise fogja kiismerni magát.

Az egyik esküdt palavesszője úgy nyikorgott, hogy Alisz nem bírta tovább hallgatni. Megkerülte a termet, mögéje állt és

olyan hirtelen kapta ki a kezéből, hogy szegény kis Gyik Feri (mert ő volt az esküdt), azt se tudta, mi történt vele. Kereste, kutatta az eltünt palavesszőt és miután látta, hogy minden hiába, egy ujjával írt tovább. Ennek persze nem sok haszna volt, mert a palatáblán semmi nyomot sem hagyott.

— Herold! Olvasd fel a vádat! — parancsolta a király.

Tapsifüles erre háromszor belefújt a trombitájába, kicsavarta a pergamenttekercset és a következőket olvasta róla:

Tortát sütött a Szívkirálynő
Az udvari ebédre,
A Szívalsó, ki ellopá,
Most vár ítéletére!

— Határozzatok! — mondta a király az esküdteknek.

— Ne még! Ne még! — vágott gyorsan a szavába Tapsifüles. — Még sok minden van addig hátra!

— Álljon elő az első tanú! — rendelkezett a király. Tapsifüles ismét háromszor fújt a trombitába, aztán kikiáltott: — Első tanú!

Az első tanú a kalaposmester volt. Egyik kezében a teáscsészéjét tartotta, a másikban a vajaskenyerét. — Bocsánat felség, hogy eze-

ket itt magammal hoztam, — kezdte, — de olyan váratlanul jöttek értem, hogy nem volt időm befejezni az uzsonnát.

— Be kellett volna fejezned! — mordult rá a király. — Mikor kezdted? — A kalaposmester a húsvéti nyúlra nézett, aki a mormotával karonfogva követte barátját a tárgyalóterembe. — Azt hiszem, március tizennegyedikén, — mondta elgondolkodva.

— Tizenötödikén, — szólt a húsvéti nyúl.

— Tizenhatodikán, — vélte a mormota.

— Jegyezni! — parancsolta a király az esküdteknek, akik gyorsan leírták palatáblájukra mind a három dátumot, összeadták őket és átszámították koronákra és fillérekre.

— Vedd le a kalapodat! — szólt rá a király a kalaposmesterre.

— Ez nem az én kalapom, — válaszolta ez.

— Akkor hát lopta! — kiáltotta a király az esküdtszék felé, az esküdtek pedig rögtön jegyzőkönyvbe vették az esetet.

— Nekem csak eladni való kalapjaim vannak, — folytatta magyarázatképpen a kalaposmester. — Nekem nincs saját kalapom. Én kalapos vagyok.

Erre a szóra a királyné fölvette a pápaszemét és erősen kezdte nézegetni a tanut, aki kékült és reszketett.

— Tégy vallomást! — parancsolta a király. — És ne legyél ideges, különben nyomban lefejeztetlek!

Ennek a kijelentésnek csodálatosképpen nem volt bátorító hatása. A kalaposmester továbbra is egyik lábáról a másikra állt, nyugtalanul tekintgetett a királynéra és zavarában a vajaskenyér helyett teáscsészéjéből harapott le egy nagy darabot.

Ebben a pillanatban Alisz nagyon különösen kezdte érezni magát. Egy darabig nem tudta, mi van vele, végül rájött, hogy újra nő. Föl akart kelni, hogy elhagyja a termet, de azután eszébe jutott, hogy mégis csak jobb lesz, ha itt marad addig, amíg csak helye van.

— Ne nyomd úgy az embert! — szólt rá a mormota, aki mellette ült. — Már alig tudok lélegzetet venni!

— Nem tehetek róla, — mondta Alisz szelíden. — Növök.

— Nincs hozzá semmi jogod! — feleselt a mormota.

— Ne beszélj ostobaságokat! — szólt Alisz haragosan. — Te talán nem nősz?

— Növök, — válaszolta a mormota, — de rendes mértékben, nem ilyen nevetségesen gyorsan. — Evvel méltatlankodva kelt föl a helyéről és a terem másik oldalára ment.

Ezalatt az idő alatt a királyné folyton a kalaposmestert nézte, végül az egyik teremőrhöz fordult, épp akkor, amikor a mormota helyet cserélt. — Hozd el a legutolsó hangverseny műsorát! — mondta. A szerencsétlen kalapos ekkor már úgy reszketett, hogy a cipője leesett a lábáról.

— Tégy vallomást! — ismételte a király zordonan. — Különben lefejeztetlek, akár félsz, akár nem!

— Felség . . . én szegény ember vagyok, — kezdte a kalaposmester reszkető hangon — és éppen teázni kezdtem . . . alig egy hete . . .

és olyan vékony lett a vajas kenyér ... és jaj de magas, jaj de magas ez a tea ...

— Micsoda magas? — kérdezte a király.

— T e, a király vagy magas, — felelte a kalaposmester.

— Úgy értettem, hogy a t e a magas. Ne tréfáljunk! Gyerünk tovább!

— Én szegény ember vagyok ... — folytatta a kalapos — és sok minden olyan magas ... és akkor azt mondta a husvéti nyúl ...

— Nem mondtam! — szakította félbe gyorsan a husvéti nyúl.

— Mondtad!

— Nem mondtam!

— Tagadja! — szólt a király a kalaposmesterhez. — Hagyd ki ezt a részt!

— Jó, hát akkor a mormota mondta ... — folytatta a kalaposmester és félve nézett a mormotára, vajjon ő is tagadni fog-e. De a mormota semmit sem tagadott, mert mélyen aludt.

— Azután, — folytatta a kalaposmester, — kicsit vastagabb kenyeret vágtam ...

— Jó, jó, — szólt az egyik esküdt, — de mit mondott a mormota?

— Arra nem emlékszem, — válaszolta a kalaposmester.

— Ha nem emlékszel rá, leüttetem a fejed! — ordította a király.

A szerencsétlen kalapos most a földre ejtette a teáscsészéjét és vajaskenyerét és térdre esett. — Én szegény ember vagyok, felség ... — zokogta.

— Igen. Eszmeszegény, — mondta a király.

Az egyik tengeri malac megéljenezte, de a teremőrök tüstént elfojtották a lármát. (Ti bizonyára nem is tudjátok, mit jelent ez a harcias kifejezés, hogy „elfojtani a lármát". Egy nagy zsákot hoztak a teremőrök, abba beledugták a tengeri malacot fejjel lefelé, a zsák száját kötelekkel bekötötték, aztán ráültek.)

— Örülök, hogy ezt is láthattam, — gondolta Alisz. — Annyiszor olvastam az újságban, hogy a tárgyalások végén éljenzésbe és tapsba tör ki a hallgatóság, de a teremőrök tüstént elfojtják a lármát. Sohase tudtam, hogy történik ez.

— Ha nem tudsz többet az esetről, lemehetsz, — szólt a király.

— Nem mehetek lejjebb, — válaszolta a kalapos, — hiszen a földön állok.

— Akkor ülj le! — mondta a király.

Most a másik tengeri malac éljenzett, de megint elfojtották a lármát.

— No, most már nincs több tengeri malac, — gondolta Alisz, — most majd könnyebben megy a dolog.

— Még nem fejeztem be a teámat, — kockáztatta meg a kalaposmester és félénken pislogott a királyné felé, aki még mindig a mult hangverseny műsorát tanulmányozta.

— Elmehetsz! — szólt a király. — A kalaposmester úgy elvágtatott, hogy még a cipőjét se húzta föl.

— ... és odakint üssétek le a fejét! — tette hozzá a királyné, de mire a teremőr utána ment, a kalaposmester már túl volt árkon-bokron.

— Szólítsd a következő tanut! — parancsolta a király.

A következő tanu a hercegnő szakácsnéja volt, aki a borsos dobozt még ide is elhozta magával. Alisz még mielőtt látta volna, tudta, hogy ez csak ő lehet, mert amikor belépett, az ajtó mellett ülők mind prüszkölni kezdtek.

— Tégy vallomást! — mondta a király.

— Nincs énnékem olyan, — szabadkozott a szakácsné.

A király tanácstalanul nézett Tapsifülesre, aki ezt suttogta neki: — Fogja felséged keresztkérdések alá a tanut.

— Fogom, fogom, — szólt szomorúan a király, evvel karját összefonta és homlokát úgy összeráncolta, hogy a szeme alig látszott. Ekkor rátekintett a szakácsnéra és komoly hangon föltette az első kérdést:

— Miből csinálják a tortát?

— Főképpen borsból, — hangzott a felelet.

— Szirupból, — mondta egy álmos hang a háttérből.

— Fejezzétek le ezt a mormotát! — rikácsolta a királyné. — Nyakazzátok le! Dobjátok ki! Némítsátok el! Csípjétek meg! Húzzátok meg a szakállát!

A terem egy izgalomban volt, amíg csak ki nem penderítették a mormotát. Mire újra leültek, a szakácsné eltünt.

— Nem baj, — mondta a király és nagy megkönnyebbülés csengett a hangjában. — Jöjjön a következő! — A királynénak pedig odasúgta: — Ezt a tanut drágám, már neked kell keresztkérdések alá fognod. Én fejfájást kapok tőle.

Tapsifüles a névsorban keresgélt. Alisz nagyon kiváncsi volt, hogy ki lesz a következő tanu, mert bizony eddig még nem sok értékes vallomás hangzott el. De képzelhetitek, mekkora volt meglepetése, mikor Tapsifüles magas, éles hangján ezt a nevet olvasta föl: — Alisz!

TIZENKETTEDIK FEJEZET.

Alisz tanusága.

— Jelen! — kiáltotta Alisz. — Hirtelenében elfelejtette, hogy az utolsó percekben mekkorára nőtt és olyan hevesen ugrott föl, hogy feldöntötte az esküdteket, ruhája szegélyével a lent ülők fejére söpörve őket. Úgy rángatództak szegények, mint azok az aranyhalak, amelyeket a mult héten véletlenül fellökött.

— Ezer bocsánat! — kiáltotta ijedten és tüstént nekilátott, hogy összeszedje az esküdtszéket, mert még élénk emlékezetében volt az aranyhalak szerencsétlensége, és azt hitte, hogy az esküdtek is menten meghalnának, ha nem emelné föl és nem tenné rögtön a helyükre őket.

— A tárgyalást nem folytathatjuk mindaddig, amíg valamennyi esküdt nincsen a helyén! — jelentette ki a király szigorúan. — Valamennyi! — ismételte nyomatékkal és keményen nézett Aliszra.

Alisz az esküdtekre pillantott és észrevette, hogy Gyik Ferit sietségében fejjel lefelé ültette a padba. Szegény kis állat szomorúan kapálódzott a farkával, de nem tudta

helyre tenni magát. Alisz kivette és megigazította, de magában azt gondolta, hogy ez nem sokat lendít a dolgon, mert a tárgyalás-

nak Gyik Feri nélkül is ugyanennyi értelme volna.

Amint az esküdtek ijedtségükből maguk-hoz tértek és palatábláikat és palavesszőiket ujra összekeresgélték és visszaadták nekik, munkához láttak, hogy tüstént följegyezzék a

szerencsétlenség történetét. Csak az egy Gyik Feri képezett kivételt, aki annyira oda volt, hogy semmit se tudott csinálni, a szája tátva maradt és egyre a mennyezetet bámulta.

— Mit tudsz az esetről? — fordult a király Aliszhoz.

— Semmit, — felelte Alisz.

— Éppenséggel semmit?

— Éppenséggel semmit!

— Ez nagyon fontos, — mondta a király az esküdteknek, akik már hegyezték is a palavesszőiket. Tapsifüles tisztelettudóan közbeszólt, de szemével a királyra hunyorított: — Felséged azt akarta mondani, hogy nem fontos.

— Persze, hogy azt akartam mondani. Nem fontos! — javította ki magát gyorsan a király. Azután magában mormogta, mintha ki akarná próbálni, melyik szó hangzik jobban: — Fontos, — nem fontos, — fontos, — nem fontos . . .

Az esküdtek némelyike azt írta: fontos, némelyike azt, hogy: nem fontos. Alisz, aki közel állt hozzájuk, egyenesen a palatáblákra látott és észrevette a zavart. De nem szólt. Minek?

A király, aki eddig szorgalmasan irogatott a jegyzőkönyvébe, hirtelen fölkiáltott: — Csönd! — Azután jegyzőkönyvéből hangosan felolvasta a következőket: — Negyvenkettedik paragrafus. Mindenki, aki egy mérföldnél magasabb, köteles elhagyni a tárgyalótermet.

Valamennyien Aliszra néztek.

— Nem vagyok én egy mérföld magas, — mondta.

— De igen, — válaszolta a király.

— Majdnem két mérföld magas vagy, — tette hozzá a királyné.

— Hát ha vagyok, akkor vagyok. Nem akarok elmenni és evvel vége! — kiáltotta Alisz. — Különben is, ez nem törvényes szabály. Ezt csak most találtátok ki!

— Ez a legrégibb szabály az egész törvénykönyvben, — mondta a király.

— Ha a legrégibb, akkor miért a negyvenkettedik? Miért nem az első? — kérdezte Alisz.

A király elsápadt és gyorsan becsukta a könyvet. — Határozzatok! — fordult az esküdtszék felé, de hangja halk volt és remegett.

— Ha felséged megengedi, — vágott Tapsifüles gyorsan a szavába, — még szükségünk van néhány bizonyítékra. Éppen most sikerült elcsípni ezt a papirost!

— Mi áll benne? — kérdezte a királyné.

— Még nem bontottam föl, — szólt Tapsifüles, — de úgy látszik, valami levél lesz, amit a fogoly írt — valakinek.

— Nemcsak úgy látszik, de egész biztos, hogy írta valakinek, — mondta a király. — Levelet nem szokás senkihez sem írni.

— Kihez van címezve? — kérdezte az egyik esküdt.

— Nincs rajta címzés, — válaszolta Tapsifüles. A külső felére semmi sincsen írva. — Evvel felbontotta a papirt és így szólt: — Bizony ez nem is levél, hanem vers.

— A fogoly kezeírása? — kérdezte egy másik esküdt.

— Nem, — felelte Tapsifüles. — És ez éppen a különös benne.

Az esküdtek zavartan néztek össze.

— Bocsánat felség, — szólalt meg az Alsó, — ezt a verset nem én írtam és ezt nem is lehet rámbizonyítani. Még a nevem se áll rajta.

— Hogy nem írtad alá a nevedet, az csak súlyosbítja a dolgot, — mordult rá a király. — Ha nem sántikálnál valami rosszban, aláírtad volna, mint más tisztességes ember.

Általános taps volt a válasz ezekre a szavakra. Ez volt ma a király legelső mondása, aminek értelme is volt.

— A bűnösség tehát be van bizonyítva, — jelentette ki a királyné. — Üssétek le a . . .

— Semmi sincs bebizonyítva! — kiáltotta Alisz. — Hiszen még azt se tudjátok, miről szól a vers.

— Olvasd föl! — parancsolta a király.

Tapsifüles fölvette a pápaszemét. — Hol kezdjem, felség? — kérdezte.

— Kezdd az elején, — mondta a király ünnepélyesen. — De ha befejezted, akkor hagyd abba.

Halálos csönd lett. Tapsifüles pedig a következő verset olvasta:

Mondták nekem, hogy nála voltál ,
S ott engem említének.
Ő csupa jókat mondott rólam,
S azt is, hogy úszni félek.

Ő azt üzente, mért nem mentem,
(Hisz van igazság benne!)
Ha elhalaszthatná a dolgot,
Még akkor is mi lenne?

Én adtam egyet, ők meg kettőt,
Te adtál nékik hármat.
De visszakerült mindahány és
Megint csak rátok várnak.

Ha benn vagyunk e kényes ügyben,
— Ő épp így mondta ma:
Szabadok legyünk, mielőtt még
Rájön a rohama.

Én azt hiszem, mégis te voltál,
S e vélemény övé,
Csak akadályok tornyosúltak
Közém, közéd s közé.

Ne mondd el, hogy ő őt szerette
Ne áruld el magad,
Mindez közötted és közöttem
Örök titok marad.

— Ez a legfontosabb bizonyíték a mai napon! — mondta a király és vígan dörzsölte a kezét. — Nos, esküdt uraim . . .

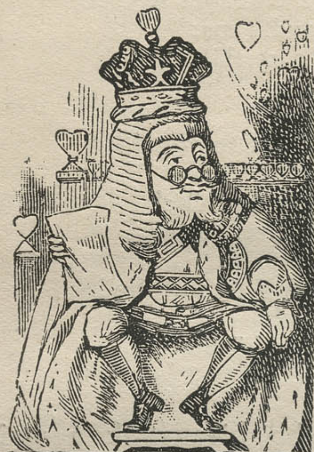
— Ha közületek valaki meg tudja magyarázni ezt a verset, adok egy forintot jutalmul, — vágott közbe Alisz. Most már akkora volt, hogy senkitől sem kellett félnie. — Én azt mondom, hogy semmi értelme sincs.

Az esküdtek ieírták palatábláikra: — Azt mondja, hogy semmi értelme sincs. — Mindazonáltal senkisem vállalkozott az okmány megfejtésére.

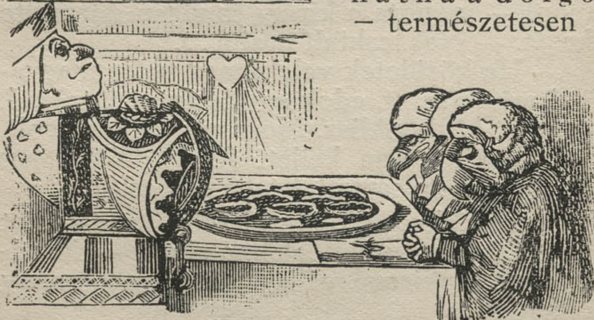
— Ha nincs semmi értelme, — szólt a király, — akkor rengeteg munkát takarítunk meg, mert nem kell értelmet keresnünk benne. De mégis, — folytatta, miután a papirost térdén kiteregette és félszemmel rápislantott, —

én úgy látom, hogy látok benne értelmet. Azt is, hogy úszni félek. Ugy-e félsz úszni? — kérdezte az Alsótól.

Az Alsó szomorún rázta a fejét. — Hát-nem látni rajtam, hogy félek? — Határozottan látszott rajta, hiszen papirból készült.

— Eddig rendben van! — mondta a király, majd folytatta, magában mormolva a verssorokat: — Hisz van igazság benne — ez az esküdt urakra vonatkozik. Ők tudják, hogy van. — Ha elhalaszthatná a dolgot — természetesen a

királyné. — Még akkor is milenne? — Persze. Hát ugyan mi? — Én adtam egyet, ők meg kettőt, — ahá, az ellopott tortából. No igen.

Alisz közbekiáltott: — De hiszen így folytatódik: de visszakerült mindahány!

— Hát visszakerült, — felelte a király diadallal. — Itt van a torta az asztalon! Ez napnál is világosabb. Lássuk tovább. — Szabadok legyünk, mielőtt még rájön a rohama. — Nem volt neked rohamod, drágám? — fordult a királynéhoz.

— Nem! — ordította dühösen a királyné és Gyik Ferihez vágott egy tintatartót. Szegény Gyik Feri már régen abbahagyta a meddő küzdelmet, hogy ujjával írjon a palatáblára, rájött ugyanis, hogy ennek semmi értelme sincs. Most azonban fölhasználta az alkalmat, hogy arcáról csöpög a tinta és avval írt tovább, amíg a készlet tartott.

— De szórohamod volt, — mondta a király és széles mosollyal nézett körül. Szavait halálos csönd követte.

— Szójáték, — tette hozzá mérgesen, mire mindenki nevetett.

— Határozzatok! — szólt a király az esküdtekhez, ma már legalább huszadszor.

— Nem, nem! — tiltakozott a királyné. — Először ítéljetek, csak azután határozzatok.

— Ez ostobaság és lehetetlenség! — kiáltotta Alisz. — Előbb kell határozni és aztán ítélni!

— Fogd be a szád! — ordított rá a királyné és minden vér az arcába szökött.

— Nem fogom! — feleselt Alisz.

— Üssétek le a fejét! — toporzékolt a királyné.

Senkise mozdult.

— Nem félek tőletek! — kiabálta Alisz,

aki közben ismét elérte rendes nagyságát. — Kik vagytok ti? Egy csomag kártya!

Ebben a pillanatban az egész csomag föl-

emelkedett a levegőbe, azután ráesett. Alisz fölkiáltott, félig ijedten, félig haragosan, aztán megpróbálta lerázni magáról a kártyákat. Hát

egyszerre csak megint a padon ült, a feje nénje ölében pihent, aki vigyázva simított le arcáról néhány száraz levelet, amelyet a fákról söpört rá a szél.

— Ébredj Aliszkám, — szólt a nénje. — milyen nagyot aludtál!

— Ó, olyan különös álmom volt, — mondta Alisz és elmesélte nővérének azt a sok csodálatos kalandot, amit föntebb olvastatok, mert még világosan emlékezett mindenre. Amikor befejezte, nénje megcsókolta és így szólt: — Valóban különös álmod volt, drágám, de most menj uzsonnázni, mert késő lett.

Alisz fölkelt és bement a házba, de egyre csak azon járt az esze, hogy milyen furcsa is volt ez az álom.

*

Alisz elment, de nénje még csöndben üldögélt egy darabig, fejét kezére hajtotta és nézte a lenyugvó napot. Kis hugára gondolt, a csodálatos kalandokra, amelyeket átélt, — és ő is álmodott. Csakhogy az ő álma más volt.

Először a kis Alisz jelent meg előtte, kezecskéi térdén összekulcsolódtak, nagy kiváncsi szeme az övébe nézett, hallotta kedves hangját, látta, amint hátra-hátra veti a fejét, hogy incselkedő fürtjeit elhesegesse homlokáról. Igy ült és hallgatott és közben megelevenedett körülötte a vidék, Alisz csodálatos álomalakjai egyszerre előtte álltak.

Lábai előtt megrezzent a fű és Tapsifüles ugrott ki belőle, a közeli tóban hangosan paskolta a vizet a megrémült egérke, csörög-

tek az edények a húsvéti nyúl és barátai végnélküli uzsonnáján és felhangzott a királyné rikácsoló hangja, amint megparancsolja, hogy üssék le szerencsétlen vendégei fejét. Tüszszentett a disznóképű baba a hercegnő ölében, mialatt csörömpölve röpködtek tányérok és tálak szerteszét, a griff még egyet kiáltott, még egyszer megcsikordult Gyík Feri palavesszője, az elnémított tengeri malacok éljeneztek. Tele volt a levegő hangokkal és a távolból idehallatszott a szegény hamis teknősbéka zokogása.

Csukott szemekkel ült és ő is Csodaországban érezte magát. Pedig tudta, ha kinyitja a szemét, ostoba valósággá változik minden. A susogó füvet a szellő símogatja, a tavat a hajladozó nád fodrozza, a teáscsészék csörgése a hazatérő nyáj kolompolása, a királyné éles hangja a pásztorfiu kiáltása. A baba prüszkölése, a griff ordítása és a többi furcsa zaj a szomszédos major nyüzsgő, zavaros lármája csupán, a hamis teknősbéka zokogása pedig távoli csorda bőgése.

Azután elképzelte, hogy kis huga felnő és nagy korában épp ily egyszerűen és tisztán fogja megőrizni gyermeki szívét. Mesélni fog magáról a gyermekeknek, akik nagy, kiváncsi szemüket rászögezve fogják hallgatni a különös regéket, talán éppen ezt a régi-régi álmot Csodaországról. Át fogja érezni a kicsikék egyszerű bánatát és örömet fog találni egyszerű örömükben, mert eszébejutnak gyermekévei és sok boldog nyári napja.

Tartalomjegyzék.

Egy kis fiu a szenvedő főhőse ennek a történetnek, amelyben a jó végül elnyeri jutalmát, a rossz megbünhődik, a sokat szenvedett, zaklatott életü hős pedig a balszerencse hányattatásai után igazához jut.

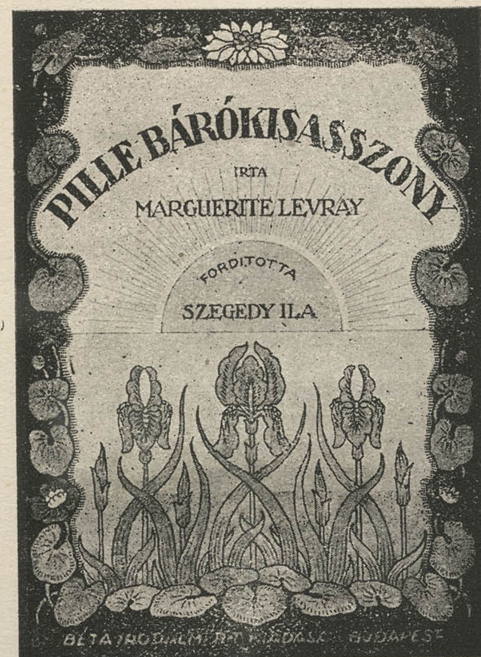
Az öreg Rosélian gróf kitagadja egyik fiát, aki egyszer erős felindulásában összeveszett atyjával. Azonban az atya nem soká tudja túlélni fia elüzetését és halála előtt feloldja gyermekét az atyai átok alól.

Éveken át kóborol idegen országokban, megnősül és hazaindul, azonban szerencsétlenül jár s kisfia egy csavargó kezébe kerül.

Jólelkü emberek lépnek közbe, akik kinyomozzák az igazságot és Rosélian unokáját ősei jussához segitik.

Ez a rövidre fogott tartalma ennek a pompás könyvnek, amely bizonnyal megtalálja az utat a mai fiatal leányok szivéhez is.

BÉTA Irodalmi Részvénytársaság kiadása
Budapest, VII., Erzsébet-körút 43 (Royal-épület)
Kapható minden könyvesboltban, dohánytőzsdében és ujságárusitónál

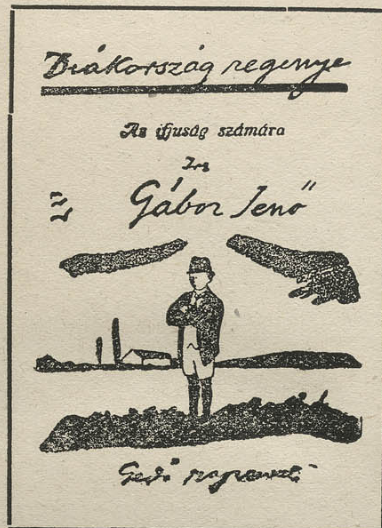
A mult század végéről, a Makart-csokrok és kürtőkalapok jókedélyü, kedves, romlatlan világából való ez a történet.

A francia izlés és szellemesség párosul az érdekes meseszövéssel és könnyed előadással. Becsületes, tisztességes, csupasziv emberek szerepelnek bennük, akik a szegények segitésében, árvák és elhagyottak védelmében, az igazság keresésében keresik kedvüket és önzetlen fáradozásukat mindig siker koronázza.

Pille bárókisasszonyt egy elvetemült, gonosz ember elrabolja gazdag és jó szüleitől s vándorcirkuszosokhoz kerül, ahol ütik, verik és éheztetik. Szerencsétlenség éri egy előadás közben s egy doktor és egy tábornok veszik gondjukba, akik felnevelik a gyermeket s egy véletlen folytán, felnőtt korában visszakerül bánatos özvegy édesanyjához.

Az emberek jósága segiti vissza arra a helyre, amelytől az emberek gonoszsága fosztotta meg.

BÉTA Irodalmi Részvénytársaság kiadása
Budapest, VII., Erzsébet-körút 43 (Royal-épület)
Kapható minden könyvesboltban, dohánytőzsdében és ujságárusitónál

A tiszavári hires gimnázium V. osztályu tanulói titokzatos terveket szőttek. Az osztály legjobb tanulójának, Tarajosinak vezetésével fel akarják magukat szabaditani az iskola „elviselhetetlen" fegyelme alól, hogy önálló, szabad életet éljenek. Nagy körültekintéssel megtervezik Diákország alkotmányát s készülődnek a városkát érintő folyón lakatlanul álló sziget birtokbavételére. Megnyerik szövetségesül osztálytársuk, gróf Simándy Ferenc támogatását is, akinek nővére vonzalommal viseltetik Tarajosi iránt. A kislány segiteni akaró tulbuzgalma bájos jeleneteket idéz elő. A terv sikerül, bevonulnak Diákországba, ahonnan a sors és jobb belátás visszatériti őket az iskola padjaiba.

A könyv egyike a legnagyszerübb ifjusági iratoknak és egészen bizonyos, hogy hamarosan a legismertebb, legkedvesebb ifjusági iratok közül is első helyre kerül.

BÉTA Irodalmi Részvénytársaság kiadása
Budapest, VII., Erzsébet-körút 43 (Royal-épület)
Kapható minden könyvesboltban, dohánytőzsdében és ujságárusitónál

A felkelő nap országának misztikus sugarai verődnek elénk ebből a könyvből. **Buddha** tanitásának mély erkölcsi tanulságait, a Nipponföld rejtelmességeit tárja elénk e külsőleg is megkapó kötet, melyet egy japán tudósnak, a nálunk sem ismeretlen **Toyamá**nak az elmondása után irt meg dr. Kúnos Ignác, a keleti mesevilág egyik leghivatottabb összegyüjtője.

Nem a mindenkori népmesék naiv hangjai csendülnek ki e könyvből, hanem népbölcseleti exotikumok, japán néplélekbeli megnyilatkozások, ugy ahogy egy japán bölcs, egy ezer év előtti tudós férfi szedegette őket össze.

Uj lelki fényességek vonulnak be e könyvvel a magyar ifjusági gondolatvilágába, uj lelki sajátosságok tárulnak szemei elé és uj igazságok meglepődései zsongják körül lelki életük rejtelmeit.

BÉTA Irodalmi Részvénytársaság kiadása
Budapest, VII., Erzsébet-körút 43 (Royal-épület)
Kapható minden könyvesboltban, dohánytőzsdében és ujságárusitónál

MAUKS CORNÉLIA, a legkiválóbb magyar ifjusági irónők egyike, rajongó kis olvasónőinek utolsó üdvözletül küldi e remek **szép regényét.** A Mikszáth-fiuk és unokák drága jó **Nelka nénije az** idén egy borus tavaszi napon elhunyt s e poszthumusz regényében még egyszer megmutatja az ő nemesen érző szivét, jóságos lelkét. Kitűnő mesemondása, nemesen egyszerű stilusa e könyvét legjobb alkotásai egyikévé tették és az ő hű olvasótábora boldogan fogja fogadni édesszavu mesemondójának ezt az utolsó üdvözletét. A kötetben van még a Hétfalussy leányok önfeláldozó története, amely az örökké emlékezetes világháboruban játszódik le. A kiváló ifjusági irónő regényéhez egy rendkivüli tehetségü művészünk: Győri Aranka készitett szép illusztrációkat.

BÉTA Irodalmi Részvénytársaság kiadása
Budapest, VII., Erzsébet-körút 43 (Royal-épület)
Kapható minden könyvesboltban, dohánytőzsdében és ujságárusitónál

Hellász tündérbirodalmának libbenő szárnyu szellemvilága, bűvös szépségű meseországa jelenik meg előttünk Kúnos Ignác keleti szinpompával, gördülékeny nyelven megrajzolt mesekönyvében.

Az ujgörög világnak, a hellászinak tündérkertjébe vezető kapuk nyilnak meg előttünk, ahonnan a meséknek raja árad felénk oly eredeti szövevényességgel, bájos naivitással, hogy szinte egy földöntuli világ képzeletébe ringat el bennünket. Megcsillan ám e kötetben az ősi Hellász is, a történelemelőtti, a mitoszok korabeli. Mintegy késői visszasugárzása az ősök hitéletének és a pogány időkbeli világfelfogásnak.

Ebből a könyvből uj tárgykörrel, uj eszmevilággal, uj világfelfogásokkal fog az ifjuság gazdagodni.

A könyv kiállitása méltó köntöse a tartalomnak. A szöveghez simuló rajzok megannyija Fay Dezső bravuros kompoziciói.

BÉTA Irodalmi Részvénytársaság kiadása
Budapest, VII., Erzsébet-körút 43 (Royal-épület)
Kapható minden könyvesboltban, dohánytőzsdében és ujságárusitónál

30/
AS

1st (?) Hungarian ed
W, M & G 489
Pub. 1924

Prob 3rd
1929